

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина четверта

Стенограма пленарного засідання

20 березня 2023 року

Київ 2023

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина четверта

Стенограма пленарного засідання

20 березня 2023 року

Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Понеділок, 20 березня 2023 року)

Частина четверта

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...8
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про Заяву Верховної Ради України про необхідність забезпечення відповідальності осіб, винних у вчиненні найтяжчих злочинів за міжнародним правом на території України»	...8
Прийняття рішення про трансляцію у слоті телеканалу «Рада» у рамках телемарафону «Єдині новини» відеозапису пленарного засідання Верховної Ради України від 20 березня 2023 року	...22
Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про відставку Міністра освіти і науки України Шкарлета С.М.»	...23
«Про відставку Міністра з питань стратегічних галузей промисловості України Рябікіна П.Б.»	...27
«Про відставку Віце-прем'єр-міністра України – Міністра цифрової трансформації України Федорова М.А.»	...29
«Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України про виконану роботу»	...33
«Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань моніторингу отримання і використання міжнародної матеріально-технічної допомоги під час дії воєнного стану за шість місяців діяльності»	...33

«Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування обставин, що призвели до смерті судді Автозаводського районного суду м. Кременчука Полтавської області Лободенка Олександра Станіславовича та міського голови м. Кременчука Полтавської області Бабаєва Олега Мейдановича»	...33
«Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Забродського М.В.»	...34
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування санкцій»	...36
Прийняття рішення про зняття з розгляду у другому читання на пленарному засіданні 20 березня 2023 року проектів законів «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства, збереження та раціонального використання водних біоресурсів та сфері аквакультури»	...40
Заява депутатських фракцій політичної партії «Європейська солідарність» і політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	...41
Внесення змін до:	
Податкового кодексу України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки	...42
Кодексу України з процедур банкрутства	...50
Прийняття рішення про направлення проекту Закону України «Про внесення зміни до розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо можливості змінення умов договору про закупівлю» суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання	...50

Внесення змін до:

- деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля ...55
- деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності ...55
- Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проектів законів України:
«Про внесення змін до розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у зв'язку з Рішенням Конституційного Суду України від 18 лютого 2020 року № 2-р/2020 щодо забезпечення безперервності здійснення правосуддя найвищим судом у системі судоустрою України ...55
- «Про внесення змін до Кодексу цивільного захисту України щодо матеріально-технічного забезпечення заходів у сфері цивільного захисту» ...56
- Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про оборону України» щодо удосконалення процедур управління оборонними ресурсами» ...58
- Внесення зміни до статті 20 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» щодо комплектування Збройних Сил України посадовими особами офіцерського складу на особливий період ...61
- Заява фракції політичної партії «Слуга народу» і депутатської групи «Довіра» ...62
- Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України щодо використання коштів з рахунків на підтримку України» ...63

Прийняття Закону України «Про виплату одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, завдану спричиненими військовою агресією проти України пораненням або загибеллю під час проходження публічної служби, виконання обов'язків на об'єктах критичної інфраструктури та здійснення професійної журналістської діяльності»	...65
Внесення зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо призначення пенсії особам, які проживають на тимчасово окупованій території або на території, де ведуться бойові дії»	...66
Прийняття Закону України «Про захист трудових мігрантів та боротьбу з шахрайством у працевлаштуванні за кордон»	...66
Внесення змін до деяких законів України щодо виплати грошової винагороди ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань	...71
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради проекту Закону України «Про дерадянізацію порядку вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України»	...72
Прийняття рішення про визначення невідкладними проектів законів України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо забезпечення видатками сектору безпеки і оборони» та «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо забезпечення видатками сектору безпеки і оборони та забезпечення гідного рівня оплати праці осіб, які виконують обов'язок із захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України» та скорочення наполовину строку внесення альтернативних законопроектів	...74

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
20 березня 2023 року, 12 година 7 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання під час проведення дев'ятої сесії в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання. Звертаю увагу, що відповідно до прийнятої Верховною Радою України постанови усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег поважати прийняті українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву у пленарному засіданні і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка знаходиться на ваших робочих місцях та на виході із сесійного залу.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, сьогодні вже 390-й день повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Україна продовжує боротьбу за свою свободу і незалежність. У ці дні наші помисли, безумовно, з героїчними захисниками України, нашими Збройними Силами, усіма, хто не лише стримує ворога, а й готує нашу велику перемогу, а наші думки – з незламним Маріуполем, який рік тому мужньо тримав оборону проти агресора, що вторгся на наші землі.

Сьогодні ми також згадуємо жертв Бучанської трагедії, коли сталося масове вбивство українського цивільного населення, народ зазнав жорстокого геноциду. У нашій пам'яті кожне місто і кожне ім'я.

Нині і назавжди наші серця з легендарним воїном «Да Вінчі» – командиром спецпідрозділу, Героєм України – Дмитром Коцюбайлом. Ми ніколи не пробачимо! Ми обов'язково покараємо вбивць по-звірячому розстріляного у полоні нашого славного воїна Олександра Мацієвського. Його останніми словами

були «Слава Україні!». Ці слова обов'язково будуть вироком його вбивцям, як і всім тим, хто вчиняв вбивства, катування і мародерство. Покарання злочинців буде незворотним. Початок притягнення до відповідальності покладено справедливим рішенням Міжнародного кримінального суду про видачу ордера на арешт президента російської федерації Путіна (*Оплески*). Наша жертва не залишиться безкарною. Ми ніколи не пробачимо вбивць, як і ніколи не забудемо полеглих у боях за Україну воїнів та всіх мирних громадян, які загинули внаслідок злочинної російської навали. Я прошу вшанувати їхню світлу пам'ять хвилиною мовчання.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні народні депутати, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 231.

Проголосували: за – 231, проти – 9, утрималися – 3. Усе, як завжди.

Дякую, колеги.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у наших колег народних депутатів: Оксани Василівни Савчук (позафракційна), Олександра Борисовича Матусевича («Слуга народу») та Юрія Олексійовича Павленка («Платформа за життя та мир»). Давайте їх привітаємо (*Оплески*).

Ще раз звертаюся до всіх колег із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформації щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Шановні народні депутати, перелік питань, попередньо узгоджений Погджувальною радою, вам наданий. Переходимо до його розгляду.

Перше питання – проект Постанови «Про Заяву Верховної Ради України про необхідність забезпечення відповідальності осіб, винних у вчиненні найтяжчих злочинів за міжнародним правом на території України» ([№ 9122](#)).

Шановні колеги, є пропозиція включити це питання до порядку денного сесії. Оскільки авторами є керівництво парламенту і представники фракцій і груп, сподіваюся, ми об'єднаємося в цьому голосуванні.

Ставлю на голосування пропозицію про включення проекту постанови № 9122 до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 271.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що виступ буде у вигляді зачитування цієї заяви, щоб усі її почули. Після цього від кожної фракції та групи виступ 3 хвилини.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується Голова Верховної Ради України Руслан Олексійович Стефанчук.

СТЕФАНЧУК Р.О., Голова Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, вашій увазі пропонується Заява Верховної Ради України про необхідність забезпечення відповідальності осіб, винних у вчиненні найтяжчих злочинів за міжнародним правом на території України.

Керуючись Статутом Організації Об'єднаних Націй та наголошуючи на зобов'язанні всіх держав-членів, передбаченому у статті 2 Статуту, утримуватися в їхніх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування проти територіальної цілісності чи політичної незалежності будь-якої держави або будь-яким іншим способом, несумісним із цілями Організації Об'єднаних Націй, а також розв'язувати свої міжнародні суперечки мирними засобами таким чином, щоб не наражати на загрозу міжнародний мир та безпеку і справедливість,

керуючись також іншими міжнародними договорами, стороною яких є Україна, зокрема, Гаазькими конвенціями 1899 та 1907 років, Женевськими конвенціями 1949 року та Додатковими протоколами до них, Конвенцією Організації Об'єднаних Націй про запобігання злочину геноциду та покарання за нього 1948 року, Конвенцією ООН про боротьбу з фінансуванням тероризму 1990 року, Конвенцією ООН про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1969 року, Міжнародною конвенцією про захист усіх осіб від насильницьких зникнень 2006 року,

нагадуючи про Резолюцію Генеральної Асамблеї ООН 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року «Визначення агресії», яка визначає агресію як застосування сили державою проти суверенітету, територіальної цілісності або політичної незалежності іншої держави чи іншим чином, несумісним зі Статутом ООН,

вітаючи діяльність Незалежної міжнародної комісії з розслідування порушень в Україні, створеної відповідно до Резолюції Ради ООН з прав людини A/HRC/RES/49/1 від 4 березня 2022 року,

беручи до уваги доповідь Незалежної міжнародної комісії з розслідування порушень в Україні від 15 березня 2023 року, згідно з якою вторгнення російських збройних сил на територію України є актом агресії проти України відповідно до визначення агресії, яке відображене в Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 3314 (XXIX), а також додатково встановлених комісією фактів вчинення російською владою масових воєнних злочинів у сфері прав людини та міжнародного гуманітарного права, а саме умисні вбивства, незаконне позбавлення волі, катування, згвалтування, а також насильницьке переміщення та депортація дітей,

наголошуючи, що Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй визнала факт вчинення російською федерацією агресії проти України на порушення пункту 4 статті 2 Статуту Організації Об'єднаних Націй,

відзначаючи, що Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй наголосила на необхідності забезпечення відповідальності за найтяжчі злочини за міжнародним правом, вчинені на території України, шляхом відповідних, справедливих і незалежних розслідувань та судового переслідування на національному чи міжнародному рівнях, а також забезпечення справедливості для всіх жертв і запобігання майбутнім злочинам,

зважаючи на Лондонську декларацію про покарання злочинів, учинених під час війни, від 13 січня 1942 року, яка стала першим етапом на шляху до створення міжнародно-правової системи для переслідування воєнних злочинів в Європі, Резолюцію Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй «Про підтвердження принципів міжнародного права, визнаних Статутом Нюрнберзького трибуналу» (A/RES/95 (1946)), яка затвердила принципи міжнародного права, визнані Статутом та Рішенням Нюрнберзького трибуналу, та Нюрнберзькі принципи, розроблені Комісією міжнародного права ООН, що визначають, які діяння є воєнними злочинами, включно з принципом, відповідно до якого планування, підготовка, початок або ведення агресивної війни чи війни на порушення міжнародних угод, договорів або гарантій, а також участь у загальному плані чи змові з метою здійснення будь-яких дій є злочинами, які підлягають відповідальності згідно з міжнародним правом,

беручи до уваги Римський статут Міжнародного кримінального суду, а також нагадуючи, що Верховна Рада України, діючи від імені Українського народу як єдиний орган законодавчої влади України, визнала юрисдикцію Міжнародного кримінального суду з метою притягнення до міжнародної кримінальної відповідальності за злочини проти людяності, воєнні злочини, вчинені на території України, передбачені статтями 7 та 8 Римського статуту згідно з Постановою Верховної Ради України від 4 лютого 2015 року № 145-VIII,

поділяючи позицію Парламентської асамблеї Ради Європи, висловлену в її резолюціях № 2436 від 28 квітня 2022 року «Агресія російської федерації проти України: забезпечення відповідальності за серйозні правопорушення міжнародного гуманітарного права та інші міжнародні злочини» та № 2482 від 26 січня 2023 року «Правові та правозахисні аспекти агресії російської федерації проти

України», а також у рішеннях Європейського парламенту № 2022/2655 (RSP) від 19 травня 2022 року «Про боротьбу з безкарністю за воєнні злочини в Україні» та 2022/3017 (RSP) від 19 січня 2023 року «Щодо створення трибуналу зі злочину агресії проти України», декларації Парламентської Асамблеї НАТО «Підтримка України» та резолюції Парламентської Асамблеї ОБСЄ «Агресивна війна російської федерації проти України та її народу, що також становить загрозу безпеці всього регіону ОБСЄ»,

наголошуючи, що збройна агресія російської федерації розпочалася 19 лютого 2014 року з неоголошених і прихованих вторгнень на територію України підрозділів збройних сил та інших військових формувань російської федерації, а також шляхом організації та підтримки терористичної діяльності на окремих територіях України, а 24 лютого 2022 року переросла в повномасштабне збройне вторгнення на суверенну територію України,

нагадуючи, що в ході збройної агресії та окупації частини української території збройні сили російської федерації, інші підконтрольні їй військові формування, а також окупаційні адміністрації російської федерації на тимчасово окупованих територіях України здійснили та продовжують здійснювати масові воєнні злочини та злочини проти людяності,

з обуренням констатує, що після початку звільнення силами безпеки та силами оборони України тимчасово окупованих територій у містах Буча, Ірпінь, Бородянка, Гостомель, Ізюм та багатьох інших населених пунктах України було виявлено масові, незаперечні докази вчинення збройними силами російської федерації та підконтрольними їй збройними формуваннями воєнних злочинів, злочинів проти людяності та злочину геноциду, які були спрямовані на знищення Українського народу,

засуджуючи злочини, що включають систематичні умисні вбивства цивільного населення, навмисне нанесення ракетних ударів по цивільному населенню та об'єктах цивільної інфраструктури, численні випадки сексуального насильства, депортацію та насильницьке переміщення громадян України, включаючи дітей, на територію російської федерації та тимчасово окуповані нею території України, систематичне здійснення фізичного та психологічного насильства над цивільним населенням України, у тому числі посадовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, представниками громадських організацій, місцевими активістами, журналістами, священнослужителями, вчителями, лікарями та іншими категоріями громадян України,

відзначаючи, що Бучанська трагедія, авіаудар по Маріупольському театру, зухвале вбивство солдата Збройних Сил України, Героя України Олександра Мацієвського та багато інших випадків звірств росіян на території України протягом цієї війни стали міжнародними символами воєнних злочинів, злочинів проти людяності та злочину геноциду, що вчинялися та продовжують вчинятися російською федерацією, її збройними силами та іншими підконтрольними їй збройними формуваннями,

визнаючи триваюче розслідування, яке проводиться Міжнародним кримінальним судом, що може здійснювати юрисдикцію щодо будь-яких воєнних злочинів, злочинів проти людяності, злочину геноциду, вчинених на території України та проти України з 21 листопада 2013 року, та вітаючи рішення Палати попереднього провадження Міжнародного кримінального суду про видачу ордера на арешт президента російської федерації володимира путіна та уповноваженої з прав дитини при президенті російської федерації марії львової-белової на підставі доказів про їхню відповідальність за вчинення воєнного злочину, а саме за незаконну депортацію та незаконне переміщення населення України, зокрема дітей, з окупованих територій України до російської федерації всупереч статті 8(2)(a)(vii) і статті 8(2)(b)(viii) Римського статуту,

висловлюючи всебічну підтримку зусиллям Прокурора Міжнародного кримінального суду в його подальших діях із запобігання безкарності осіб, які вчинили найтяжчі за міжнародним правом злочини, що сприятиме стримуванню таких злочинів,

ще раз підкреслюючи, що першопричиною вчинення всіх цих злочинів є злочин агресії, який вчиняє вище політичне і військове керівництво російської федерації проти України,

наголошуючи, що справедливе покарання та притягнення до відповідальності всіх осіб, винних у вчиненні воєнних злочинів, злочинів проти людяності, злочину геноциду та злочинів агресії, а також відшкодування заподіяної шкоди є обов'язковими та непорушними умовами відновлення справедливості й миру в Україні,

Верховна Рада України:

звертається до парламентів та урядів іноземних держав, універсальних та регіональних міжнародних організацій та парламентських асамблей із закликом рішуче засудити найтяжчі злочини за міжнародним правом, які були вчинені збройними силами російської федерації, іншими підконтрольними їй військовими формуваннями, окупаційними адміністраціями російської федерації на території України, політичним та військовим керівництвом російської федерації, та здійснити всі можливі заходи для розслідування цих злочинів, притягнення до відповідальності та справедливого покарання всіх винних у їх скоєнні в рамках національних та міжнародних юрисдикцій;

закликає міжнародну спільноту здійснювати найжорстокіший політичний та санкційний тиск на російську федерацію та її посадових осіб, включаючи найвище керівництво, для належного виконання Наказу Міжнародного Суду ООН про застосування тимчасових заходів від 16 березня 2022 року в рамках розпочатого Україною провадження проти російської федерації щодо тлумачення, застосування або виконання Конвенції ООН про запобігання злочину геноциду та покарання за нього 1948 року;

наполегливо закликає сторони – учасниці Римського статуту здійснити всі можливі заходи для виконання рішення Палати попереднього провадження Міжнародного кримінального суду про видачу ордера на арешт президента російської федерації володимира путіна та уповноваженої з прав дитини при президенті російської федерації марії львової-білової та їх подальшої передачі в розпорядження Суду відповідно до взятих на себе зобов'язань згідно з Римським статутом;

підтверджує свій заклик, висловлений у Зверненні Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, національних парламентів іноземних держав, схваленому постановою від 7 жовтня 2022 року [№ 2663-IX](#), підтримати створення спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії проти України, який матиме юрисдикцію щодо розслідування та притягнення до відповідальності вищого політичного та військового керівництва російської федерації за вчинення злочину агресії проти України;

закликає держави та інші зацікавлені сторони надати максимально можливу підтримку діяльності Міжнародного центру з кримінального переслідування злочину агресії проти України задля пришвидшення і посилення розслідування злочину агресії шляхом отримання ключових доказів;

вітаючи міжнародну підтримку та зусилля Спільної слідчої групи з розслідування найтяжчих міжнародних злочинів, вчинених на території України, та консультативних груп з метою забезпечення понесення повної відповідальності за найтяжчі за міжнародним правом злочини, вчинені на території України, звертається із закликом до парламентів іноземних держав спонукати їх уряди до приєднання до цих груп та надання всебічної підтримки їх роботі;

зважаючи на те, що відшкодування шкоди або збитків є невід'ємною частиною встановлення справедливості, звертається із закликом до урядів та парламентів іноземних держав, універсальних і регіональних міжнародних організацій, їх міжпарламентських асамблей надати підтримку створенню міжнародного механізму з відшкодування шкоди або збитків, завданих внаслідок міжнародно-протиправних дій російської федерації в Україні або проти України, створенню міжнародного механізму реєстрації збитків, що став би інструментом збору доказів та інформації, заяв щодо шкоди або збитків, завданих фізичним і юридичним особам, державі Україна внаслідок міжнародно-протиправних дій російської федерації в Україні або проти України, що вчинялися починаючи з 19 лютого 2014 року, а також інструментом просування та координації процесу збору відповідних доказів.

Просимо підтримати цей проект заяви.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Руслане Олексійовичу. Дякуємо колективу авторів за проведену роботу.

Прошу записатися на виступ від фракцій і груп. Будь ласка, по 3 хвилини.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність».

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні пане Голово, пані, колеги! Прошу передати слово Володимирі В'ятровичу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Михайлович В'ятрович. Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, трохи більше як рік тому, на початку 2022 року, містечко Буча, напевно, було абсолютно невідомим для цілого світу. Воно було відомим для нас, киян, як тихе лісове передмістя нашої столиці. Містечко Буча для мене особисто було тим місцем, куди я їхав з рідного Ворзеля в кафе, водив свого малого до Пластового центру на футбол. Це абсолютно тихе і спокійне містечко. Ситуація кардинально помінялася після страшних подій, які сталися рік тому.

Я пригадую перше враження, коли побачив ті фотографії з Бучі минулого року. Для мене як для історика ці фото страшенно нагадували те, що я бачив на історичних фото часів Другої світової війни. Я був одним із тих, хто створював музей-меморіал «Тюрма на Лонцького». Там відбулися страшні втрати «советським» режимом людей, яких було захоплено в осадні моменти перед відходом «советської» влади. Так от фотографії з Бучі страшенно нагадували кольоризовані фото 1941 року.

Чому стали можливими такі страшні злочини в наш час, у 2022 році? Справа в тому, що ми не розповіли світові, не розповіли собі про ті страшні злочини, які мали місце в минулому. На жаль, злочини комуністичного тоталітарного режиму залишилися незасудженими. Відтак, ті злочини повторилися, тому що не було Нюрнберга проти Сталіна, тому що Сталін вийшов з цієї війни переможцем.

Сьогодні ми знаємо, що злочин, який стався в Бучі, був лише елементом ширшої політики злочинів, які мали місце від початку повномасштабного вторгнення. Сьогодні ми знаємо, що це планомірний геноцид, який здійснює

росія. Це не просто війна, це масове знищення України і української нації. Сьогодні ми знаємо, що цей злочин чиниться не просто так, а є реалізацією ідеології «руського міра» або ідеології рашизму.

Тому, користуючись нагодою, закликаю керівництво парламенту поставити на голосування дуже важливий проект постанови разом із заявою про засудження рашизму як ідеології та практики, що здійснюються зараз російською федерацією проти українців. Переконалий, ми правильно робимо, що звертаємося до цілого світу з засудженням геноциду, який чинить зараз росія на українській території.

Ми не притягнули до відповідальності злочинців, які чинили злочини в комуністичні часи. Ми повинні зробити це стосовно сучасних злочинців. Ми повинні зробити все, щоб містечко Буча з'явилося в підручниках історії поруч з містечком Сребрениця, як приклад страшного геноциду.

Я переконаний, що наша перемога у цій війні, засудження Путіна і його режиму – це єдина гарантія того, що «ніколи знову» стосуватиметься не лише часів Другої світової війни, а й тих страшних злочинів, які нині росія чинить проти України. Тому, звичайно, підтримуємо цю заяву.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Мороз Володимир Вікторович, депутатська група «Відновлення України».
Будь ласка.

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Артему Дмитруку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитрук Артем. Будь ласка.

ДМИТРУК А.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 133, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановний пане Голово! Масштаби злочинів російських агресорів вимагають створення свого Нюрнберга – окремого міжнародного трибуналу, який забезпечить справедливе правосуддя як для російського військового та політичного керівництва, так і для всіх виконавців цих воєнних злочинів. Має бути відплата за злочини проти людяності, за акти геноциду проти українського народу. Агресор понесе відповідальність за Бучу, Бородянку, за Харківщину, Чернігівщину та Сумщину, за Маріуполь і Херсон, за Бахмут та Авдіївку, за Краматорськ, Дружківку та Костянтинівку – за всі міста та села України.

Нещодавнє рішення Міжнародного кримінального суду в Гаазі про видачу ордера на арешт Путіна є невеликим кроком в одній справі та водночас гігантським проривом у наближенні кінця агресора. Агресор заплатить за все!

Ми відбудуємо зруйновані міста, відновимо нашу квітучу країну. Але, щоб це відбулося, на міжнародному рівні потрібен єдиний працюючий механізм з відшкодування збитків з боку росії. Його обов'язково потрібно створити у найкоротші терміни.

Депутатська група «Відновлення України» підтримує текст даної заяви. Усі особи, які вчинили злочини, мають бути покарані.

Україна переможе! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Руцишин Ярослав Іванович, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

РУЩИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги, це правильно, що ми звертаємося до наших міжнародних партнерів з проханням фіксувати і визнавати, в тому числі й геноцид, який скоюється проти українського народу. Але те, що трапляється під час великої війни останнього року і російсько-української війни, яка триває з 2014 року, – це все наслідок великої, довгої політики, яка сьогодні триває, адже наявність «п'ятої колони» в залі Верховної Ради (депутати й досі мають мандати, представляють український народ), за що соромно і ганебно, в обласних радах, починаючи від Одещини, закінчуючи Рівненщиною, яка розформовує національно-патріотичні заклади, де виховується молодь.

Хотіла б привести вам у приклад Сумську область, яка, на жаль, на сьогодні не має очільника. Звертаюся до тих народних депутатів, які її представляють, насамперед до мажоритарників. Зверніться до Офісу Президента і Президента стосовно призначення голови як особи, яка очолить не просто обласну державну адміністрацію, а й військову адміністрацію, керуватиме і допомагатиме з сервісом Збройним Силам України.

Більше того, більшість голів громад саме цієї області представляють нашого колишнього колегу Андрія Деркача, якому оголосили підозру як в Україні, так і від Сполучених Штатах Америки, і, на жаль, саме там криється велика кліка російської православної церкви. На жаль, сьогодні не вносяться в зал законопроекти, які вже пройшли, у тому числі й гуманітарний комітет, не ставляться до порядку денного.

Тому перед тим, як просити весь світ звернути увагу на нас, давайте самі звернемо увагу на свою поведінку. Мені видається, сьогодні Київ живе так, ніби війни тут немає. І це дуже некрасивий прецедент, тому що Бахмут у крові, Херсон у крові, вся Харківська область «на дибах» і воює. Ми чекаємо контрнаступу з таким настроєм, ніби ми ще далі знаходимося, ніж у лютому 2022 року. Як на мене, це величезна ганьба.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Наливайченку Валентину Олександровичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Будь ласка, Валентине Олександровичу.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні пане Голово, пані та панове! Шановні дорогі громадяни України! Ми сьогодні тут для того, щоб зрозуміти і вирішити, що насправді лише вимог про покарання недостатньо. Україна, зокрема весь склад уряду та парламенту – всі ми маємо можливість, а головне – зобов'язання, щоб в Україні, тут і зараз, було створено у складі Генеральної прокуратури спеціальну прокуратура для покарання міжнародних і воєнних злочинців, щоб в Міністерстві юстиції працювала спеціальна група найвищого рівня для вирішення двох ключових питань для України: Міжнародна угода про спеціальний міжнародний трибунал і захист жертв, свідків російської окупації та російських катівень по всій Україні.

Шановні друзі, у нас з вами 464 причини, щоб діяти. Саме стільки українських дітей вбив російський окупант. Десятки тисяч дітей примусово вивезли з території України, і ми знаємо, що вони розкидані від Кольського півострова, біля Мурманська, до Владивостока в злочинний спосіб тим режимом, який розв'язав війну проти нас. Це означає, що настав час, щоб кожна катівня від Бучі до Херсона, кожний каратель, який розстрілював, мордував і піддавав тортурам наших українців у Бучі, Харкові, Херсоні, Ізюмі, були названі нашим правосуддям, бо ми вимагаємо справедливості, і маємо її забезпечити. Має бути порушено кримінальне провадження про геноцид Українського народу. Ви запитаете: ким? Я вам відповім: Службою безпеки України та Генеральною прокуратурою. Що заважає? Що зтягує? На мій погляд, нічого.

Тому фракція «Батьківщина» чітко пропонує організувати парламентські слухання тут, в сесійному залі засідань Верховної Ради України, за участі Генерального прокурора, керівників правоохоронних органів і вирішити, чим ще ми можемо допомогти в тому, щоб покарання і справедливість відбувалися тут і зараз, починаючи з української землі, українських судів і до Гааги, до Міжнародного кримінального суду включно.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Замість народного депутата Папієва виступає народний депутат Павленко, сьогоднішній іменинник, «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Рішення про видачу ордера на арешт злочинця Путіна привернуло увагу всього світу до проблем і злочинів проти української дитини, які скоюються російськими злочинцями. Це рішення потребує повноцінної реалізації і притягнення кожного, хто скоював і сьогодні вчиняє злочин проти української сім'ї, української дитини, українських громадян. Ми, безсумнівно, підтримуємо дане звернення Верховної Ради України до міжнародної спільноти, з тим аби якомога швидше це рішення стало реальністю і кожен злочинець був притягнутий до відповідальності.

Рішення Міжнародного кримінального суду щодо ордера на арешт – це лише перший крок. Важливо, щоб наше сьогоднішнє звернення і подальші дії привели до того, аби всі країни світу об'єдналися для створення суду для проведення трибуналу над Путіним і всією його злочинною владою. Переконаний, в наших силах сформувати всю необхідну доказову базу, в наших силах спільно з міжнародними партнерами кожного притягнути до відповідальності.

Натомість надзвичайно важливим є те, що роблять органи української влади, що є ефективна системна державна політика із захисту кожної дитини, яка стала жертвою злочину, кожної дитини, яка постраждала від військових дій і збройного конфлікту. Важлива і наша дія з мінімізації та недопущення наступних злочинів проти цих дітей. І тут важлива не лише військова тема, а й роль і функції Міністерства соціальної політики як ключового органу в системі органів влади із захисту і забезпечення прав дитини.

Тому вчоргове звертаємося з цієї трибуни, просимо Президента України підписати відповідний закон, прийнятий у цьому залі півроку тому, щодо формування ефективної моделі захисту і забезпечення прав дитини знизу до гори. Ми закликаємо прибрати ті помилки, які сьогодні зроблені Міністерством соціальної політики, зокрема щодо виведення з обліку тих дітей, які перебувають на окупованих територіях. Як могло так статися, що українські діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, які опинилися на окупованих територіях, рішенням Мінсоцполітики чомусь виведені із загального обліку? Як могло статися, що через рік війни за статистичними даними дітей-сиріт в країні стало менше, а не більше?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Костюху Анатолію Вячеславовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

КОСТЮХ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово моїй колезі Марині Олегівні Бардіній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Марино Олегівно, вам слово.

БАРДІНА М.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! Добрий день, колежанки! Наша фракція вітає рішення Міжнародного кримінального суду про видачу ордера на арешт президента російської федерації Путіна та його уповноваженої з прав людини. Ми беззастережно віримо в те, що всі злочинці, які вчиняють воєнні злочини на території України, включно з вищим політичним та військовим керівництвом будуть притягнуті до відповідальності. Ми з вами тут бачимо найжорсткіші воєнні злочини, які є в міжнародному праві і не лише. Ми бачимо злочини проти цивільного населення. Ми бачимо спеціальне нищення цивільної інфраструктури в Україні. Ми бачимо злочини сексуального насильства, примусову депортацію, переміщення українських громадян включно з дітьми.

Ми вважаємо, це рішення є перемогою України на дипломатичному фронті, перемогою наших міжнародних партнерів. Воно є одним із важливих на етапі адвокації України за створення міжнародного трибуналу щодо злочину агресії російської федерації проти України і притягнення її включно з вищим воєнним та політичним керівництвом до відповідальності.

Сьогодні злочини, вчинені російською федерацією, активно розслідуються нашими правоохоронними органами, Генеральною прокуратурою. Українські суди вже виносять вироки, притягують злочинців до відповідальності.

Ми всіляко супроводжуємо роботу Міжнародного кримінального суду, адже, як ніхто, зацікавлені у притягненні злочинців до відповідальності. На конференції «Об'єднані заради справедливості», яка відбулася в цьому місяці, генеральні прокурори країн, які входять до Спільної слідчої групи, підписали угоду про створення в Гаазі Міжнародного центру з розслідування злочинів агресії росії і вже влітку сприятимуть міжнародним інстанціям у розслідуванні всіх злочинів, вчинених російською федерацією на нашій території.

Ми вдячні Спільній слідчій групі, яка вже сьогодні розслідує найтяжчі злочини, вчинені російською федерацією. Віримо у створення міжнародного трибуналу над Путіним і всіма його поплічниками. Сьогодні для нас величезна відповідальність довести українцям, що справедливість існує. І ми її побачимо, коли Путін буде засуджений.

Я дякую всім вам за роботу. Дякую нашим військовим, волонтерам, медикам, Президенту, уряду. Давайте разом продовжувати працювати в інтересах України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко, група «Партія «За майбутнє».
Будь ласка.

Шановні колеги, дайте колезі пройти.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець).
Шановні колеги! Шановний пане Голово Верховної Ради України! Сьогоднішня важлива заява про необхідність забезпечення відповідальних осіб, винних у вчиненні найтяжчих злочинів за міжнародним правом на території України, повинна бути імплементована рано чи пізно в повному обсязі, але доведена до кінця.

Стільки потрясінь пройшла українська нація за останні 100 років, починаючи від Першої світової війни, міжвоєнного періоду, Голодомору, Другої світової війни, національно-визвольних змагань, і тільки зараз, маючи державу, зберігши її після повномасштабного вторгнення російської федерації, вона має можливість не лише апелювати, вимагати, а й бачити, як реалізовується міжнародна судова система щодо злочинів проти людяності на прикладі злочинів, які застосовувалися стосовно українських громадян.

Наша група переконана і я вважаю, кожен із присутніх у цьому залі скаже, що немає строку давності для злочинів, як це було зі злочинами, які скоювалися нацистським режимом у роки Другої світової війни. Фактично до кожного з них було застосовано трибунал в Нюрнбергу, після якого рано чи пізно злочинці були піймані живими і покарані. З часів Другої світової війни міжнародна кримінальна система і міжнародне кримінальне право суттєво просунулися вперед, чого, на жаль, не було в попередні періоди і злочини не були покарані. Вандалізм, варварство і дикунство у XXI столітті неприпустимі, і це повинен розуміти кожен, хто це здійснював і здійснює на території України.

Слободан Мілошевич, Чарльз Тейлор (Ліберія), Ухуро Кеніятта (Кенія), Лоран Гбагбо (Кот-д'Івуар), Омар Хассан Ахмад аль-Башир (Судан) і Володимир Путін. Я вважаю, прекрасне товариство, із якого так чи інакше, хтось вже сів на лаву підсудних, хтось був покараний в інший спосіб, як Муаммар Каддафі і Саддам Хусейн. Тоталітарна шкаралупа, як лебедина пісня, для президента росії іде до завершення. Віра в ліберальну росію, як хтось хоче цього і марить цим у Західному світі, – це оманлива мрія, яка поки неможлива в тих кордонах, в яких існує російська федерація. Тому спеціальний міжнародний трибунал є неминучим для керівництва росії.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович, група «Довіра».

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Львівщина, депутатська група «Довіра». Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Дорогий український народ! Звичайно, сьогоднішня заява, скріплена цим проектом постанови Верховної Ради, є дуже важливою, адже дуже багато втрат, болю, горя принесла українському народу ця війна, яку багато років тому розв'язав терористичний кремлівський режим, аби загарбати українську, вільну, демократичну державу. Що гірше, понад рік тому терористи з Кремля, завдяки своїм посіпакам, вирішили вчинити справжній геноцид українського народу, знищити українську націю. І це ще більше горе, як війна. Знищені села, міста, мільйони українців залишилися без рідного дому. І все це є наслідком цього геноциду, спровокованого терористичним кремлівським режимом.

Ми віримо, що міжнародна спільнота підтримає створення спеціального міжнародного трибуналу, і все кремлівське, політичне, військове керівництво росії понесе відповідальність за злочини, вчинені проти українського народу. Ми віримо, що всі злочини будуть доказаними, доведеними і злочинці, терористи з Кремля, понесуть за це відповідальність.

Ми розуміємо, що через цей геноцид сталося те, чого, на жаль, ніколи не повернеш, яким би не було покарання, – це життя наших найвідважніших українців, захисників і захисниць, які боронили і боронять нашу землю. Це життя тисяч цивільних людей, котрі загинули від російських бомб, ракет, котрі, ще гірше, були закатовані в різних підвалах. Це життя тисяч українських дітей, яких кремлівський терористичний режим розлучив з батьками. Але ми хочемо вірити, що їх вдасться повернути, а кремлівський режим понесе відповідальність за цей геноцид, вчинений проти українського народу. І саме зараз, коли наші Збройні Сили стримують ворога, світу час об'єднатися і наказати кремлівські...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Прошу народних депутатів зайняти свої місця і приготуватися до голосування. Дуже важливий проект постанови.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Заяву Верховної Ради України про необхідність забезпечення відповідальності осіб, винних у вчиненні найтяжчих злочинів за міжнародним правом на території України» ([№ 9122](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 335.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Дякую, колеги.

Ідемо далі, шановні колеги. Наступне питання... *(Шум у залі)*.

Так-так, перепрошую, Геращенко Ірина Володимирівна з мотивів. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги, хочу нагадати, що Закон України «Про медіа» вступає в силу тільки з 1 квітня, а, отже, питання висвітлення діяльності Верховної Ради України зараз залишається неврегульованим.

Місяць у нас не було пленарних засідань, і сьогодні дуже важливий день, бо ми зараз проголосували за надзвичайно важливу заяву по Бучі (Бучанська резолюція), будуть дуже важливі голосування, які показують контролюючу роль парламенту щодо впливу на уряд. Тому я прошу підтримати, як ми це традиційно робимо, щоб сьогоднішнє пленарне засідання було висвітлено в слоті телеканалу «Рада» в рамках єдиного марафону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Володимирівно, я перепрошую, коли ви були біля президії, ми говорили тільки про цю частину. Правильно я розумію?

ГЕРАЩЕНКО І.В. Я пропоную, щоб весь пленарний день, бо в нас там ідуть дуже важливі рішення і щодо уряду, і моніторингу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Може, давайте проголосуємо спочатку цю частину, бо я боюся, що за весь день...

ГЕРАЩЕНКО І.В. Давайте ми поставимо все, а потім будемо дивитися. Якщо не вийде...

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Шановні колеги, ви почули пропозицію Ірини Володимирівни: показати в слоті телеканалу «Рада» весь наш сьогоднішній день. І, я так розумію, якщо ця пропозиція не пройде, ми поставимо на голосування тільки першу частину, яка стосується цієї заяви. Добре? Але я мушу ставити так, як запропонувала Ірина Володимирівна.

Отже, ставлю на голосування пропозицію показати в слоті телеканалу «Рада» весь пленарний день роботи Верховної Ради України. Прошу голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання – проект Постанови «Про відставку Міністра освіти і науки України Шкарлета С.М.» ([№ 9125](#)).

Відповідно до пункту 12 частини першої... (*Шум у залі*).

Шановні колеги, я перепрошую, ну, неможливо вести засідання! Ми не так часто збираємося, щоб просто посидіти і почути один одного. Дякую.

Шановні народні депутати, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить вирішення питання про відставку членів Кабінету Міністрів України. Згідно із частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включається до порядку денного сесії позачергово без голосування.

19 березня 2023 року згідно з частиною першою статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Шкарлет Сергій Миколайович подав до Верховної Ради України заяву з проханням прийняти його відставку з посади міністра освіти і науки України.

Комітет з питань освіти, науки та інновацій розглянув зазначену заяву. З цього приводу у Верховній Раді зареєстровано проект постанови № 9125, який ми зараз будемо розглядати. Відповідні матеріали вам надані.

Вноситься пропозиція про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

На трибуну для доповіді запрошується голова підкомітету з питань вищої освіти Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Юлія Миколаївна Гришина.

Будь ласка, Юліє Миколаївно, до 2 хвилин.

ГРИШИНА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, Комітет Верховної Ради з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України від 19.03.2023 року № 556-11 сьогодні розглянув подану відповідно до частини першої статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» заяву Шкарлета Сергія Миколайовича про відставку з посади міністра освіти і науки. Комітет вирішив погодити звільнення Шкарлета Сергія Миколайовича з посади міністра освіти і науки за поданою ним заявою про відставку та рекомендувати Верховній Раді України прийняти відставку міністра освіти і науки України Шкарлета Сергія Миколайовича.

Я хочу висловити подяку Сергію Миколайовичу за те, що він очолював Міністерство освіти і науки в надзвичайно складні часи: 2020-2021 роки – коронавірус, 2022 рік – повномасштабне вторгнення агресора.

Комітет багато співпрацював з Міністерством освіти і науки, Кабінетом Міністрів України, Офісом Президента України, щоб наше законодавство відповідало викликам часу.

Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Бобровська Соломія Анатоліївна, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А. Прошу передати слово Наталії Піпі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія Піпа. Будь ласка.

ППА Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Добрий день, шановні українці! Добрий день, колеги! Нарешті, нарешті він іде! Це тривало три роки! На жаль, історія про Шкарлета чи Шарлета – це історія про вкрадений час, про те, що профан три роки працював для освіти. Людина за старими методами працювала в час нових викликів – війна, COVID-19, пробувала зруйнувати ЗНО, яке нам вдалося врятувати, жодного разу не провела ДПА. Наразі маємо три роки втраченого часу, який треба надолужувати у надзвичайно складних умовах. Іноземні партнери не хотіли підтримувати міністерство, хоча готові були підтримувати освіту наших дітей.

Про освіту. Це питання майбутнього. Разом з колегами нам вдалося врятувати і ЗНО, і продовжити реформу Нової української школи, принаймні, не дати її скасувати, тому що розвиватися всупереч роботі міністерства, розвивати будь-що всупереч роботі міністерства є надзвичайно складно.

Освітняни, я, вся спільнота з першого дня розуміли і просили не призначати його, бо людина, яка була пов'язана ще з Партією регіонів, не могла дати нічого хорошого українській освіті. Весь цей час ми стояли на місці, а наші діти втрачали освіту. Зараз маємо результат трьох років.

Повторюся, освіта наших дітей – це частина національної безпеки. Я бажаю новому міністру успіху. Вірю, що це саме той кандидат, який зможе працювати далі. У всьому хорошому ми допоможемо, незалежно, чи ми у владі, чи в опозиції. Успіху! Освіта має бути для наших дітей...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Пане Голово, прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Плагіатор, академічна негідність року, вбивця історії, руйнівник системи освіти. І це, як мінімум, кілька епітетів, якими окреслюють так званого міністра Шкарлета. Він повернув освітню сферу в часи ручного управління, відкочував реформи, зокрема, замахи на ЗНО, відміна ДПА, активний наступ на історію України в найгірших «табачниківських» традиціях, зупинені реформи харчування, НУШ, реформи в науці.

Під приціл Шкарлета потрапляли незалежні органи та інституції, зокрема Національний фонд досліджень. Шкарлет не визнавав вибори ректора Національного університету «Києво-Могилянська академія» тільки з власної помсти, у незаконний спосіб займався фальсифікацією виборів ректора Державного біотехнологічного університету, подавав недостовірні відомості у декларації. І це лише те, що було на поверхні. Навіть заяву ми маємо не від Шкарлета, а Шарлета, бо не мав, напевно, звідки списати, як має правильно виглядати заява.

Добре, що його зараз звільняють, але в мене питання. Його зараз звільнять і потім відправлять послом в якусь країну псувати відносини з тією країною, як це у нас відбувається з відставниками. А хто відповідатиме за втрачені можливості? Хто відповідатиме за розвал системи освіти? Хто відповідатиме за те, що зараз українська школа, по суті, продукує велику частку неуків, бо система була зламана? Мені видається, що цю відповідальність має нести не лише Шкарлет, а й ті, хто голосував за його призначення, хто всі ці роки покривав його, і ті, команда яких привела його на цю посаду. Шкарлету ганьба, але відповідальність мають понести ті, хто весь цей час його покривав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Кулініч Олег Іванович.
Арешонков Володимир Юрійович. Будь ласка.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Сьогодні, говорячи про відставку міністра, надзвичайно важливо відійти від якихось політичних оцінок і говорити про те, що було зроблено в роботі системи освіти. Чи вдалося вирішити надзвичайно складні і проблемні питання? Чи вдасться в подальшому ефективно здійснити реформу системи української освіти. І першим ми маємо визначити, що протягом останнього періоду Міністерство освіти і науки, на жаль, залишалося лише на позиції центрального органу, який декларував певні напрями розвитку освіти, але абсолютно втратив зв'язок з регіональною політикою.

Сьогодні ми говоримо про те, що система субвенцій на розвиток мережі навчальних закладів потребує удосконалення. Сьогодні ми говоримо про те, що не можна перекладати виключно на органи місцевого самоврядування вирішення питань мережі і системи. Ми говоримо про те, що система і принципи Нової української школи, абсолютно всі складові цього, потребують вдумливого аналізу. Ми маємо визначитися: підтримуємо ми сьогодні Нову українську школу чи будемо передивлятися якісь окремі положення.

Сьогодні ми говоримо про те, що надзвичайно важлива актуальна програма запровадження системи безпеки на рівні загальноосвітньої школи, закладів вищої освіти. І знову-таки не можна перекладати це питання виключно на регіональні, місцеві органи влади. Ще багато надзвичайно важливих речей, які має вирішувати і міністерство...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич, «Платформа за життя та мир».

Шановні колеги, потім ще Констанкевич – 1 хвилина, і після цього переходимо до голосування. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Будь ласка, Несторе Івановичу, вам слово.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Міністр освіти і науки забезпечував освітній процес у надскладних умовах – епідемія COVID-19, рік війни. Безумовно, ми сприймаємо рішення монобільшості, це їх конституційне право обирати певні кандидатури як для призначення на посади, так і для звільнення з посад. Вважаю, ми маємо до цього поставитися з увагою і повагою, а не «плясать» і «йорнічать» зараз. Є рішення монобільшості, яке має право бути реалізовано згідно з Конституцією України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народна депутатка Констанкевич. Будь ласка. Після цього голосуємо.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Шановні колеги народні депутати! Я дякую всім, хто взяв участь в обговоренні питання освіти, тому що насправді треба говорити не лише про зміну міністрів, а й про системні зміни. У нас є великі проблеми не лише із зруйнованими школами, не лише з тим, що сотні тисяч українських школярів навчаються за кордоном, що в нас погані підручники і програми, є багато проблем. Тому ми покладаємо

великі надії на системні зміни, бо зміни персоналій, на жаль, не дадуть ефекту у розвитку української освіти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, частини першої статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про відставку Міністра освіти і науки України Шкарлета С.М.» ([№ 9125](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 295.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Ідемо далі. Шановні народні депутати, відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить вирішення питання про відставку членів Кабінету Міністрів України. Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включаються до порядку денного сесії позачергово без голосування.

18 березня 2023 року згідно з частиною першою статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Рябікін Павло Борисович подав до Верховної Ради України заяву з проханням прийняти його відставку з посади міністра з питань стратегічних галузей промисловості України. Комітет з питань економічного розвитку розглянув зазначену заяву. З цього приводу у Верховній Раді зареєстровано проект Постанови «Про відставку Міністра з питань стратегічних галузей промисловості України Рябікіна Павла Борисовича» ([№ 9124](#)). Відповідні матеріали вам надані. Переходимо до розгляду цього питання.

Шановні колеги, вноситься пропозиція про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 269.

Рішення прийнято.

Я запрошую до слова заступника голови Комітету з питань економічного розвитку народного депутата Кисилевського. Будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 24, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! За дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Руслана Олексійовича Комітет з питань економічного розвитку на засіданні 20 березня 2023 року

розглянув в режимі відеоконференції заяву міністра з питань стратегічних галузей промисловості України Рябікіна Павла Борисовича про відставку з займаної посади. Обговорення було недовгим, адже, на жаль, комунікація з комітетом у нинішнього складу міністерства не склалася, щоб не сказати, була майже відсутня. Тож рішення було майже одноголосним. Тим не менше, я переконаний, це міністерство країні потрібне, тому треба його якнайшвидше перезавантажити.

Очікування від Мінстратегпрому включають критично важливі завдання для країни і нашої перемоги. Це лідерство в розвитку оборонних технологій і організацій оборонних виробництв, лідерство в ракетно-космічній галузі, лідерство в питаннях розвитку інших стратегічних галузей промисловості, це формування державної промислової політики. Колеги, ці питання про перемогу, про вибір між технологічним чи сировинним майбутнім нашої країни, про створення робочих місць для українських громадян.

Також маю зазначити, що є певні очікування і від уряду щодо врегулювання повноважень Мінстратегпрому, його реального впливу на ті галузі і підприємства, від яких ми очікуємо конкретного результату.

Отже, за результатами розгляду, керуючись положеннями пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України та частини першої статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України», народні депутати України, члени комітету, ухвалили рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти відставку міністра з питань стратегічних галузей промисловості України Рябікіна Павла Борисовича.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників депутатських фракцій та груп записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

Шановні колеги, прошу не розходитися, тому що після Федина будемо голосувати.

ФЕДИНА С.Р. Прошу передати слово моєму колезі Миколі Княжицькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Леонідович Княжицький. Будь ласка. Після цього виступу голосуємо.

Запросіть народних депутатів до залу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, всі ми знаємо Павла Рябікіна як досвідченого

менеджера з великою історією. Але мова зараз навіть не про нього, бо ми його добре знаємо. А що ми знаємо про українську промисловість, про українську військову промисловість? Подивіться на ті країни, які воюють. Подивіться на ті країни, які нам допомагають. Вони виробляють зброю, якою всі пишаються. Ця зброя поступає до нас, вони збільшують виробництво. Ми теж пишаємося українською зброєю, адже саме з української зброї, виробленої до 2019 року, було знищено крейсер «Москва», саме українські «стугни», вироблені до 2019 року, зараз знищують російські танки. І цієї української зброї було б набагато більше, якби перед самою війною ми штучно не гальмували оборонне замовлення нашим підприємствам. Але це минуле.

Що відбувається зараз? Нічого. Було створено міністерство. Чи ефективно воно працювало? Є штучний не конфлікт, а невідповідний розподіл обов'язків між міністерством і «Укроборонпром», хто за що відповідає. Безліч чиновників, але оборонпром і це міністерство, і зброя не працюють – зброя не виробляється. У чому причина? Ми можемо сказати, що зараз живемо в небезпечний час, оскільки нібито наші підприємства можуть постраждати від бомбардувань ворога-агресора. І це так. Але немає жодної країни, що воює, яка може дозволити собі не виробляти зброю. Наша зброя не матиме жодних обмежень ні для накриття російської федерації, ні для накриття будь-яких інших агресорів, які атакуватимуть Україну.

Націоналізували підприємство КрАЗ, віддали державі. І що? Підприємство стоїть, людей звільнили, його закрили. Це робота держави. Тому, врешті-решт, «Укроборонпром» ми маємо колись нормально запустити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, ми завершили обговорення. Переходимо до прийняття рішення (*Шум у залі*).

Руцишин сказав, що не виступатиме.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, частини першої статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про відставку Міністра з питань стратегічних галузей промисловості України Рябікіна Павла Борисовича» ([№ 9124](#)) в цілому. Прошу голосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступне питання.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить вирішення питання про

відставку членів Кабінету Міністрів України. Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включається до порядку денного сесії позачергово без голосування.

18 березня 2023 року згідно з частиною першою статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Федоров Михайло Альбертович подав до Верховної Ради України заяву з проханням прийняти його відставку з посади Віце-прем'єр-міністра України – Міністра цифрової трансформації України.

Комітет з питань цифрової трансформації розглянув зазначену заяву. З цього приводу у Верховній Раді зареєстровано проект Постанови «Про відставку Віце-прем'єр-міністра України – Міністра цифрової трансформації України Федорова М.А.» ([№ 9123](#)). Відповідні матеріали вам надані.

Шановні колеги, в мене пропозиція проголосувати проект постанови стосовно Федорова без обговорення, якщо немає заперечень. Ні?

Добре, тоді ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Для доповіді на трибуну запрошується голова Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації Михайло Валерійович Крячко.

Будь ласка, Михайле Валерійовичу, вам слово.

КРЯЧКО М.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Відповідно до доручення Голови Верховної Ради України на засіданні Комітету з питань цифрової трансформації 20 березня 2023 року було розглянуто та підтримано питання щодо заяви про відставку Федорова Михайла Альбертовича з посади Віце-прем'єр-міністра України – Міністра цифрової трансформації України.

Колеги, прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Ар'єв Володимир Ігорович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Фракція «Європейська солідарність», звісно, підтримає цю заяву, оскільки ми знаємо, що завтра Федоров стане віце-прем'єр-міністром з розширеними повноваженнями. Хотів би сказати, що у плані цифровізації дещо зроблено, але наголошу, що після широкомасштабного вторгнення не було зроблено двох речей.

Перше. Так і не відкриті державні реєстри. А це говорить про те, що сьогодні ми стаємо знову закритою державою і далеко не лише через воєнні питання. Тому що трирівневу перевірку щодо необхідності закриття з точки зору національних інтересів у галузі безпеки більша частина реєстрів так і не пройшла, їхнє закриття є незаконним.

Я дуже хотів би, щоб пан Федоров, будучи віце-прем'єр-міністром, активніше займався відкриттям реєстрів, тому що це робить нас цивілізованою державою. Більше того, це запобігає прикриттю тих, хто займається корупцією, і бенефіціарів, які пов'язані з російською федерацією. Це найголовніший момент.

І друге. Закриття криптовалютних бірж, які допомагають агресору. Уже рік я намагаюся змусити Раду національної безпеки і оборони запровадити санкції. Реакції немає. Це на майбутнє.

А за проект постанови голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мамка Григорій Миколайович, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні народні депутати, дуже добре, що ми приймаємо відповідні рішення щодо заяв міністрів про їх звільнення. Є інформація про те, хто завтра буде призначений, хоча в порядку денному немає кого і у зв'язку з чим будемо призначати. Тому хочу звернути увагу народних депутатів, що, якщо ми приймаємо заяву про звільнення, підтверджуємо своїм голосуванням, то треба хоча б когось заслухати. А то всі одночасно написали заяви і звільнилися.

Щодо цифровізації. Я як заступник голови комітету хочу сказати дуже просту істину – понад 10 років ми б'ємося, щоб у нас був електронний документ. Електронний документ не означає інформування. Електронний документ – це вся електронна переписка між звичайним слідчим, детективом, процесуальним керівником, судовою системою. Бо в нас, як невідомо де: багато систем, інформативних систем і всього іншого, а між собою не спілкуються. Так не може бути. Ми так ніколи не побудуємо цифровізацію.

Рішення комітету ми підтримуємо. Прошу всіх не затягувати процес і голосувати, бо немає ні попереднього міністра, ні на даний час цього, проект постанови стосовно якого ми зараз розглядаємо. Прошу ставити на голосування і голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Аркадійович Бужанський, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, давайте нарешті звільнимо Федорова, щоб завтра мати можливість знову його призначити. Але до завтра країна матиме добу, щоб відпочити від Федорова. Він у нас буде двічі віце-прем'єр-міністром України. Це майже як Кожедуб.

Голосуємо за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Васильченко Галина Іванівна. Будь ласка.

Совсун Інна Романівна.

Прошу запросити народних депутатів до залу, бо після цього голосуємо.

СОВСУН І.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги, фракція «Голос» підтримує звільнення віце-прем'єр-міністра Федорова. Ми розуміємо, що це робиться для того, аби завтра його перепризначити і додати йому відповідальності за сферу, яка є критично важливою, – це освіта.

Дуже прикро, що це рішення приймається тільки зараз, після того, як країна пережила 999 днів очолення Міністерства освіти і науки Сергієм Шкарлетом. 999 днів ганьби! Міністр, про якого всі знають одне – це міністр-плагіатор. У соціальних мережах найпопулярнішим жартом є повідомлення про його заяву про відставку, який відсоток цієї заяви було сплагіачено. І це було до того, як громадськість побачила саму заяву від міністра освіти і науки і наявність у ній зроблених помилок.

Я дивлюся на зал і розумію, що тут зараз сидить 226 людей, які проголосували за цього міністра, а тепер намагаються зробити вигляд, що цього не було. Друзі, але ви відповідальні за те, що він був міністром освіти і науки – таким ганебним, некваліфікованим, недоброчесним міністром. І знаєте, що найгірше? Він був байдужим міністром, якому не боліло те, що українські діти не можуть навчатися під час карантину, який нічого не зробив для того, аби забезпечити школи бомбосховищами, зрозуміти, які втрати в навчальному процесі ми отримали через те, що діти в моєму рідному Харкові по три місяці сиділи в метро. Цей міністр є ганьбою для цієї Верховної Ради. І я дуже хочу, щоб ви, приймаючи будь-які наступні кадрові рішення, пам'ятали про це. І не кажіть, що вас не попереджали, що Шкарлет буде поганим міністром. Але ви терпіли це, тиснули кнопки, тому й несете відповідальність за те, що наші діти втратили в навчанні, і ми роками будемо надолужувати те, що є результатом ваших дій. Я дуже сподіваюся, що колеги по парламенту надалі відповідальніше прийматимуть ці рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Дайте, як ви сказали, Михайлу Федорову один день, щоб відпочити від цього всього. Нехай людина сьогодні відпочине від урядових посад.

Шановні колеги, обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, частини першої статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про відставку Віце-прем'єр-міністра України – Міністра цифрової трансформації України Федорова Михайла Альбертовича» ([№ 9123](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 298.

Рішення прийнято.

Дякую, Михайле Альбертовичу. Чекаємо вас завтра.

Шановні колеги, прошу не розходитися. Далі у нас три звіти тимчасових спеціальних комісій. Ми домовилися проголосувати їх без обговорення. Тому я одразу ставитиму їх на голосування.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України про виконану роботу» ([№ 8304](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звіт Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань моніторингу отримання і використання міжнародної матеріально-технічної допомоги під час дії воєнного стану за шість місяців діяльності» ([№ 8330](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 305.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування обставин, що призвели до смерті судді Автозаводського районного суду

міста Кременчука Полтавської області Лободенка Олександра Станіславовича та міського голови міста Кременчука Полтавської області Бабаєва Олега Мейдановича» ([№ 9031](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 306.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступне питання. Шановні народні депутати, до Верховної Ради України надійшла заява від народного депутата України Забродського Михайла Віталійовича про складення ним депутатських повноважень відповідно до пункту 1 частини другої статті 81 Конституції України.

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України розглянув зазначену заяву. З цього приводу у Верховній Раді зареєстровано проект Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Забродського Михайла Віталійовича» ([№ 9114](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про обговорення цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду питання. Слово надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергію Віталійовичу Кальченку.

Будь ласка, Сергію Віталійовичу, вам слово.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! До парламенту надійшла заява народного депутата Михайла Забродського про дострокове припинення його депутатських повноважень. Заяву було розглянуто регламентним комітетом, і за результатом розгляду прийнято рішення про внесення членами комітету народними депутатами України проекту постанови № 9114. Комітет просить Верховну Раду підтримати цю заяву і прийняти проект постанови в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кирилл Нестеренко, фракція «Слуга народу». Бужанський Максим Аркадійович. Будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Шкода, що пан Михайло припиняє свої депутатські повноваження. Але користуюся можливістю, щоб ще раз висловити йому свою повагу. Давайте підтримаємо його заяву.
Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Ніна Петрівна Южаніна, фракція «Європейська солідарність».

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Порошенку Петру Олексійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Порошенко Петро Олексійович. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Дорогий український народе! Легендарний комбриг 95-ої бригади, який з перших хвилин російської агресії 2014 року на чолі героїчної бойової десантної бригади став на захист української землі, автор безпрецедентних військових операцій із знищення ворога в Донецькому аеропорту, коли він сам за танком вів за собою славетних українських десантників. Дякуючи Забродському було звільнено значну частину українських військ, яка потрапила в оточення на річці Бахмутці.

Генерал Забродський є автором безпрецедентного рейду по тилах росії, яка зайшла до нас у серпні 2014 року, знищуючи значну кількість військових російської федерації, російської техніки.

З 24 лютого, з перших хвилин, генерал Забродський був на Лаврській, переодягнувся в однострій, поїхав у військкомат і весь цей час перебуває на війні. Ми точно розраховуємо, що стратегічний талант... Я ще раз наголошую, він є символом нової української армії, створеної українським народом, нашою командою за зразками НАТО, блискуче володіє англійською мовою, користується повагою величезної кількості наших партнерів, брав участь у «Рамштайні». Зараз ми благословляємо його на те, щоб керувати Збройними Силами України, армією, яка підтримується народом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Шуфричу.

Шановні колеги, після цього переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане Голово. Тут питання зрозуміле. Наш колега визначився, і я думаю, ми всі його підтримаємо.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще Арешонков Володимир Юрійович, і після цього голосуємо.

Шановні колеги, займіть свої місця.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Сьогодні дуже багато говоримо про те, що повинна формуватися нова, потужна, політична, українська еліта. І я скажу, ми пишаємося тим, що формується нова, сучасна, розумна і сильна військова еліта нашої держави. До таких людей, безперечно, відноситься і авторитетний, шановний генерал, про якого ми зараз говоримо, Михайло Забродський.

Я пишаюся тим, що особисто знаю цю людину, знаю його вклад у розбудову і ті зміни, які відбуваються в українському війську. Від депутатської групи «Довіра» хочу подякувати йому за нашу спільну роботу і побажати обов'язково реалізувати себе на благо нашої держави Україна.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення питання завершено. Переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої місця.

Відповідно до пункту 1 частини другої, частини четвертої статті 81 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про дострокове припинення повноважень народного депутата України Забродського Михайла Віталійовича» ([№ 9114](#)) в цілому. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 307.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування санкцій» ([№ 8392](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 8392 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 313.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є необхідність в обговоренні? Є. Тоді прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Поки ви записуєтеся, запрошуюю до слова голову Комітету з питань правової політики Маслова Дениса Вячеславовича.

Будь ласка, Денисе Вячеславовичу, скажіть коротко про рішення комітету.

МАСЛОВ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, цим законопроектом вносяться дві важливі зміни.

Перше. Ми вдосконалюємо процедуру розгляду позовів про стягнення активів підсанкційних осіб. Це потрібно Вищому антикорупційному суду для того, щоб мати можливість якісно розглядати такі справи і потім не мати проблем в європейських судах.

Друге. Ми створюємо реєстр підсанкційних осіб. Для чого це потрібно? Для того щоб адвокати, нотаріуси, банки свідомо чи несвідомо не сприяли таким особам в ухиленні від санкцій. Створення такого реєстру є передумовою для введення кримінальної відповідальності за ухилення чи сприяння ухиленню від санкцій.

Рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді України підтримати даний законопроект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Так, вже записалися на виступи: два – за, два – проти. Починаємо.

Ковальчук Олександр Володимирович, фракція політичної партії «Слуга народу».

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово колезі Ігорю Фрісу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Фріс. Будь ласка.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, колеги! Ви знаєте, коли зараз працюєш з юридичними особами щодо оформлення прав, корпоративних

прав, нерухомості, виникає безліч питань, пов'язаних з використанням реєстру осіб, які в тій чи іншій мірі підпадають під санкції. І коли сьогодні суб'єкти державної реєстрації не мають можливості звіритися і бути впевненими у тому, що вказана особа є зареєстрованою у вказаному реєстрі, виникає безліч питань стосовно відповідальності, в тому числі такої особи.

Я вітаю прийняття цього законопроекту на засіданні Комітету з питань правової політики і прошу вас підтримати його, тому що він реально буде допомогою і слушною підтримкою в реалізації громадянами свого права, і в забезпеченні інтересів держави щодо застосування санкцій стосовно визначеного кола осіб.

На сьогодні ми стоїмо на тій позиції, коли безспірність права має бути безперечною і не повинна комусь додатково доводитися. Реалізація вказаного законопроекту в частині створення реєстру санкцій, які встановлюються і санкціонуються нашою державою, є предметом розгляду саме нашого комітету.

Колеги, прошу підтримати його і дати максимальну кількість голосів за нього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бондар Михайло Леонтійович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово колезі Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Шановні друзі, безумовно, дуже важливий законопроект. Нам треба далі рухати питання санкцій. Ми бачимо, як відповідальність приходить навіть до таких злочинців як Путін, ордер на арешт якого сьогодні видав Міжнародний кримінальний суд. Давайте всі поаплодуємо роботі Міжнародного кримінального суду – *International Criminal Court*, який виніс це рішення. І це дуже важливо. Треба продовжувати працювати стосовно всього оточення, всіх негідників – Лукашенко, Іран, Північна Корея – неважливо – всіх тих, хто допомагає нищити українців. Вони мають бути під санкціями. Але санкції стосується тих, до кого ми не можемо дотягнутися безпосередньо. Поки що! Поки що ми не можемо дотягнутися до оточення Путіна, до нього самого, до багатьох інших. Але цей день настане.

Проте є ті, і давайте не забувати про це, бо це вже наша з вами політична відповідальність, до кого ми можемо дотягнутися тут і зараз. І в мене питання. Чому й досі заступником голови Одеської обласної ради є Шкаровський від ОПЗЖ, негідник, який назвав тероборону бандою? Чому «п'ята колона» Кремля досі сидить у Верховній Раді України, її представники навіть очолюють комітети, мають тут повноваження? Чому ми не прибрати все це лайно, яке має бути прибрано негайно? Оце наша з вами відповідальність, яку ми не повинні ні на кого перекладати, і маємо це зробити. Санкції – до тих, до кого ми поки не можемо дотягнутися, політичні рішення сьогодні – до тих, до кого можемо і маємо дотягнутися, і, безумовно, розслідування і суди стосовно всіх тих, хто нашу країну зрадив. Так переможемо.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Крулько Іван Іванович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

Шановні колеги, потім – Шуфрич, і голосуємо.

Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Будь ласка, Іване Івановичу.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Зараз ми розглядаємо важливий законопроект, який стосується створення Державного реєстру санкцій. Безперечно, російському бізнесу, який підтримує країну-агресора, сплачує податки в країні-агресорі, не місце в Україні. Має бути чіткий режим притягнення санкційного механізму до того, щоб такий бізнес в Україні не працював і не міг спонсорувати тероризм, який Путін і його кліка втілюють на території України.

Фракція «Батьківщина» загалом підтримує цей законопроект, будемо голосувати за прийняття в першому читанні. Але водночас я хотів би звернути увагу на механізм, хто буде розпорядником цього реєстру. Ми знаємо, що така дискусія відбувається у профільному комітеті, що розпорядником Державного реєстру санкцій має бути РНБО. На переконання фракції «Батьківщина», потрібно на засіданні комітету детально продискутувати, і логічно, що таким розпорядником і за функціоналом мало б бути Міністерство юстиції України. Я вважаю, цю дискусію треба буде провести на засіданні комітету і підтримати законопроект, який буде дійсно дієвим законом, норми якого, з одного боку, дадуть можливість розглядати справи в судах, особливо у Вищому антикорупційному суді, а з іншого, створити ефективний Державний реєстр санкцій, в тому числі передбачивши в державному бюджеті кошти на його створення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальний виступ – Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього голосуємо.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Сама ідея створення відповідного реєстру є слухною. У першому читанні цей законопроект може бути прийнятий. Усі, хто має до нього зауваження, можуть використати своє право під час підготовки законопроекту до другого читання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо застосування санкцій» ([№ 8392](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 311.

Рішення прийнято.

Дякую.

Ідемо далі (*Шум у залі*).

Хвилинку, спочатку Мотовиловець.

Шановні колеги, не розходьтесь, бо пропозиції Мотовиловця завжди цікаві.

Будь ласка, Андрію Вікторовичу.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу змінити порядок розгляду законопроектів – зняти з порядку денного законопроекти [№ 7588](#) та [№ 7616](#) щодо рибного господарства і поставити це питання на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, пропозиція зрозуміла. Далі за порядком денним ішли законопроекти № 7588, № 7616. Пропозиція Андрія Вікторовича – зняти їх сьогодні з розгляду. Зрозуміли?

Ставлю на голосування пропозицію Андрія Вікторовича Мотовиловця. Прошу її підтримати та голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Наступний законопроект [№ 8131](#), але від фракцій «Європейська солідарність» та «Батьківщина» надійшла заява з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

До слова запрошується Гончаренко Олексій Олексійович, і після цього переходимо до розгляду законопроекту № 8131. Прошу не розходитися. Оголошення заяви – це 3 хвилини.

Зараз нехай усі вийдуть, і потім обнулить, будь ласка, час Олексію Олексійовичу.

Можна, Олексію Олексійовичу? Увімкніть, будь ласка, мікрофон Олексія Олексійовича.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Фракція «Європейська солідарність». Шановні колеги! Хочу розповісти погану історію, що зараз відбувається в моєму рідному місті Одесі. Справа в тому, що в місті Одесі, як і в багатьох інших містах України, а по всій країні їх понад 20, діє волонтерський центр «Гончаренко центр». Ми, як і багато хто з вас, допомагаємо, волонтеримо, працюємо на нашу перемогу. В Одесі цей центр є одним з найбільших в Україні серед виробників маскувальних сіток, камуфляжу. За рік вторгнення – 45 тисяч квадратних метрів маскувальних сіток, десятки автомобілів, дрони, підтримка вимушеним переселенцям і, найголовніше, допомога ЗСУ – все це відбувалася в цьому приміщенні. Аж раптом, коли я активно почав порушувати, зокрема в Одеській обласній раді, питання, що заступник голови Одеської облради від партії ОПЗЖ Шкаровський, який називав тероборону бандою, є конкретною п'ятою колоною Кремля, має бути звільнений з посади заступника голови Одеської обласної ради, навколо нього утворилася коаліція із, на жаль, «слуг народу» та ОПЗЖ, які разом залишили його на посаді і далі незаконно тримають, виплачують зарплату. У нас немає грошей для військовослужбовців, а для Шкаровського, таких, як він, його водія, секретарки – для всіх гроші є. Але далі почали мститися, і Одеська обласна рада, незважаючи на те що є договір оренди цього приміщення, викидає з нього волонтерів. Маскувальні сітки непотрібні, допомога ЗСУ непотрібна – нічого непотрібно, насилають «тітушню» і діють у найкращих традиціях.

Друзі, на жаль, сьогодні ми бачимо таке по всій Україні: атаки на волонтерів, на тих, хто намагається все зробити для нашої перемоги. Невже це прийнятно? Я звертаюся до колег із фракції «Слуга народу»: «урезоньте» своїх представників в Одеській області! Що вони поплутали? Кого вони там чекають? Вони чекають Путіна? Кого вони чекають і навіщо такі речі роблять? Ще не пізно це зупинити: повернути волонтерів, протягнути руку підтримки і працювати разом, в єдності на перемогу.

А якщо ваша єдність з ОПЗЖ, то скажіть чесно людям, що ваша єдність з ОПЗЖ, що у вас інші цілі і рухається ви в іншому напрямку. Будьте чесними з людьми.

Тож закликаю вас, Президента відреагувати на це беззаконня, захистити волонтерів в Одесі, в Києві, у Львові, в Дніпрі – всюди. Тільки так ми переможемо.

Волонтери! ЗСУ! Перемога! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки» ([№ 8131](#)).

У нас є домовленість: Юлія Володимирівна Тимошенко – 7 хвилин, за нею виступатиме Ніна Петрівна Южаніна, у неї блоки, і потім Дмитро Олександрович.

Прошу увімкнути мікрофон Юлії Володимирівни. Будь ласка, 7 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я хотіла б насамперед підтримати те, що ви зняли сьогодні з розгляду два законопроекти, які взагалі є неприпустимими для голосування. Урядовий законопроект № 7588 – це абсолютно скандальний законопроект, яким під час війни в усій аграрній науці України забрали практично в новий корупційний обіг 400 тисяч гектарів землі, позбавляючи державу права займатися селекцією, аграрною наукою, залишаючи країну, яка має майже 40 мільйонів гектарів родючих земель, без основоположної науки – і академічної, і університетської, яка спиралася б, безумовно, на використання земель сільськогосподарського призначення для наукової роботи. Те, що законопроект № 7588 знято з розгляду, дуже правильно. Сподіваюся, його зняли раз і назавжди.

І другий урядовий законопроект № 7616 з прекрасними словами у назві – «державне регулювання в галузі рибного господарства», який зняли з розгляду, проводив, по суті, політику, коли з нашого багатства – річок, озер – без рішень місцевих органів влади надавалося право безлімітного вилову риби, тобто право розбазарювати наші водойми. Держава, комунальні підприємства громади практично втратили б можливість цим розпоряджатися, і вже невідомо, в яких руках було б варварське використання наших водойм разом з безлімітним виловом риби.

Я рада, що цей законопроект також знято з розгляду, оскільки щодо обох у нашої команди було сотні поправок, тому що такі законопроекти під час війни, особливо за спиною людей, приймати неможна.

Щодо проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки» ([№ 8131](#)), хочу сказати таке.

У цьому законопроекті безумовно йдеться про адаптацію в Україні міжнародного законодавства щодо цілей Угоди FATCA. Це означає контроль за всіма фінансовими ресурсами, накопичення інформації про рух фінансових ресурсів не лише всередині України, а також передача, обмін цією інформацією назовні для того, щоб можна було проконтролювати чесність поводження з фінансовими ресурсами, зокрема й антитерористичні речі.

123 країни входять до об'єднання FATCA, і Україна однозначно мусить бути частиною цієї системи. Але в чому проблема? Це вже остаточне, друге читання цього законопроекту. Проблема в тому, що є фундаментальні зауваження Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України, які повністю співпадають з висновками, зробленими фахівцями нашої команди, що проектом запроваджується практика тлумачення термінології законодавства на розсуд державних органів, що їх застосовують. Ідеться про те, що для цілей Багатосторонньої угоди CRS терміни, визначені цим Кодексом, мають застосовуватися та тлумачитися з урахування Угоди FATCA.

Хочу ще раз підкреслити, що до другого читання не виправлено цієї великої вади даного законопроекту щодо правової невизначеності. Не можна в такому термінологічному хаосі приймати цей відповідальний документ, тому що потім замість закону терміни тлумачитиме Кабінет Міністрів, що неприпустимо згідно рішень Конституційного Суду України, де не раз зазначалося, що визначальними елементами верховенства права є принципи правової визначеності, ясності і недвозначності правової норми.

У цьому законопроекті повний правовий хаос, тому було б правильно зробити такі речі: відправити цей законопроект за скороченою процедурою на повторне друге читання і внести всі необхідні технічні правки в цьому важливому і потрібному для України законопроекті, щоб він повністю відповідав і Конституції України, і тлумаченням Конституційного Суду, а найголовніше – правовій визначеності всієї термінології, яка використовується в цьому законопроекті.

Дякую (*Оплески*).

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Юліє Володимирівно.

Ніно Петрівно, ви хочете на виступ 5 хвилин для 15 поправок? Я їх зараз перерахую, добре? І чотири з них хочете поставити на голосування для врахування?

Ідеться про поправки: 15, 18, 23, 65, 86, 101, 110, 112, 115, 116, 125, 131, 132, 136, 137. А на врахування ви ставитимете поправки 131, 132, 136, 137.

Добре. Ніна Петрівна Южаніна, 5 хвилин.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Я не буду повторюватися щодо очевидної важливості цього законопроекту. Він один з тих, з якими ми працювали, починаючи з 2016 року. Даний законопроект складний у сприйнятті усіма громадянами, зокрема бізнесом, але зараз я зупинюся на одному конкретному питанні.

Я просила б, коли ми імплементуємо стандарти, конвенції, не перебільшувати. У нас і так складна країна, нам до податкової культури ще дуже далеко, тому треба пройти цей шлях цивілізовано не для того, щоб був відтік капіталу і бізнесу з України, а навпаки, – покровоко вчити і привчати до дисципліни і до такого поняття, як обмін інформацією, що відбуватиметься між компетентними органами, ось уже через півроку почнуть збирати інформацію.

Тому моє запитання стосується більше все-таки конкретики. За станом на 1 січня 2023 року Україна має 72 двосторонніх договори щодо уникнення подвійного оподаткування, які відповідають Модельній Конвенції ОЕСР. Кожна конвенція містить статтю, яка визначає підстави обміну інформацією, яка необхідна компетентним органам щодо операцій між суб'єктами господарювання таких країн. Такий обмін реалізується за так званим спеціальним запитом податкового органу однієї країни до податкового органу іншої країни. Це інформація не про фінанси, яку надають фінансові агенти компетентним органам. Це інформація про операції, повторюю, між суб'єктами господарювання України та іншої країни.

Так ось для ефективної реалізації цього процесу Глобальним форумом ОЕСР рекомендовано на законодавчому рівні встановити вимогу до таких суб'єктів, забезпечити зберігання документів не менше п'яти років. А в законопроекті № 8131, запроваджуючи вимогу стандарту обміну інформацією за запитом, повторюю, податковою інформацією виключно щодо господарської операції між суб'єктами, встановлюється зберігання всіх первинних документів не лише для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, а й для всіх інших юридичних осіб – платників податку на прибуток, юридичних осіб – платників єдиного податку та юридичних осіб неприбуткових підприємств та організацій.

Тобто при збереженні діючого трирічного строку, протягом якого податкові органи можуть самостійно визначати податкові зобов'язання (так званий строк позовної давності), вимога зберігання первинних документів встановлюється цим законом протягом п'яти років.

Скажіть, будь ласка, навіщо, наприклад, для виробників товарів внутрішнього ринку, для суб'єктів роздрібної торгівлі, для медичних закладів, для комунальних підприємств, для громадських організацій, який на мій погляд, точно є не виправданим, термін зберігання – п'ять років. Я доводила це на засіданні комітету і хочу повторити, що таке зобов'язання лише призведе до створення додаткових можливостей для контролюючих чи правоохоронних органів тиску на бізнес.

Я прошу і пояснювала колегам, що в нас має бути передбачено таке. Якщо суб'єкт господарювання почав здійснювати зовнішньоекономічну діяльність,

тобто став суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності, до нього має застосовуватися норма щодо збереження документів протягом п'яти років, оскільки ця норма вже є стосовно суб'єктів, які підпадають під ТЦУ, там термін зберігання сім років.

У моїх поправках 131 і 137, які я прошу підтримати, чітко виписано, що для всіх суб'єктів ми встановлюємо різні строки зберігання документів, так як це вимагає і здоровий глузд, і, не перебільшуючи, вимоги, закладені в Модельній податковій конвенції ОЕСР.

Прошу підтримати поправки 131 та 137.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ніно Петрівно. Це ваші поправки, правильно?

Ставлю на голосування для врахування поправку 131 Ніни Петрівни Южаніної. Комітет її відхилив.

Данило Олександровичу, ви будете коментувати всі ці поправки чи по одній з них?

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, власне, текст законопроекту, який ви отримали, є повне приведення у відповідність до вимог ОЕСД нашого законодавства у сфері міжнародного обміну податковою інформацією, що здійснюється в автоматичному режимі. Таким вимогам відповідають 165 країн – членів Глобального форуму ОЕСД. Не відповідають лише Україна і російська федерація. Думаю, це не та компанія, в якій нам потрібно бути, і не та країна, з якою ми повинні рівнятися щодо своїх правил в цьому контексті.

Тому поправки відхилені. Прошу підтримати позицію комітету і відхилити зазначені поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 131 Ніни Петрівни Южаніної. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 83

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 132 Ніни Петрівни Южаніної. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 67.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 136 Ніни Петрівни Южаніної. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 137 Ніни Петрівни Южаніної. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Ніно Петрівно, і другий ваш блок: поправки 145, 167, 190, 191, 196, 199, 259, 260, 261, 262, 301. Із них ми поставимо на голосування для врахування поправки 259 та 260.

Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка, 4 хвилини.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Прошу все-таки включатися в роботу, тому що попереднє рішення було, очевидно, неправильним, ми для свого бізнесу робимо тільки погіршення. І це ніякі не вимоги, про які щойно казав доповідач.

Наступний мій блок стосується проблеми з блокуванням податкових накладних. Я просила б всіх зараз зосередитися і уважно послухати.

Щодо блокування податкових накладних – це вже, мені здається, на всіх телеканалах, під час зустрічей з бізнесом і не з бізнесом запитують, що це таке і звідки взялася така проблема. Проблема давня. І я зараз просто використаю свіже повідомлення бізнес-омбудсмена Романа Ващука для того, щоб донести, що відбувається сьогодні.

Так ось за результатами дослідження Ради бізнес-омбудсмена у IV кварталі податкова блокувала податкові накладні 65 тисячам бізнесів із 161 тисячі платників податків, які активно працювали та реєстрували податкові накладні. Насправді, ми на засіданні комітету весь час обговорюємо цю складну проблему. І нібито над упорядкуванням СМКОР працюють і голова комітету, і Міністерство фінансів, але насправді нічого не змінюється. Він у своєму дописі зазначає, що на сьогодні, незважаючи на нібито вжиті заходи, усі скарги платників податків, які надходить до Ради бізнес-омбудсмена, вірніше, більшість з них, стосуються блокування податкових накладних: зупинення реєстрації податкових накладних, зупинення можливості використовувати і здійснювати в подальшому господарські операції, вимивання обігових коштів у платників.

Насправді, мені здається, систему, яку ми впроваджували ще у 2016 році, треба модернізувати на зовсім інших моделях якихось математичних, технічних можливостей, а не в ручному режимі, що сьогодні продовжує здійснювати податкова служба.

Мені прикро про це казати, але якщо така модель відпрацювала своє, а сьогодні має бути замінена і її не можуть замінити, чому в найскладніший час, коли був найдовший блекаутний період, наша податкова зупиняла діяльність бізнесу в Україні, якщо це можна було б припинити рішенням більшості, монобільшості, влади хоча б на час воєнного стану.

Тому мої дві поправки. Перша стосується того, щоб... До речі, якщо вам зараз казатимуть, що ситуація покращилася, то щойно я говорила з платником, у якого велика кількість податкових накладних була заблокована, після внесення змін до СМКОР з них розблоковано 3 відсотки. Ось і все покращення, яке

відбулося за цей час. Просто в нас немає такої можливості, привілеї у подальшому знущатися над бізнесом. Бізнес має працювати. У нас великі проблеми з надходженнями до бюджету. І доки вам вішатимуть локшину на вуха про те, що все добре, бізнес платить більше і все більше страждає від наших дій. Тому перша поправка – розблокувати всі податкові накладні, які були заблоковані під час воєнного стану.

І друга поправка – зупинити блокування податкових накладних до моменту впровадження нової високоінтелектуальної системи, щоб не шахраї нас дурили, а ми могли працювати на нових технологіях, які зупинять шахраїв. Я за це.

Будь ласка, підтримайте ці дві поправки. Зараз на вас дивиться, без перебільшення, вся Україна.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Данило Олександровичу, позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Зазначені поправки відхилено, оскільки вони не мають жодного відношення до тексту цього законопроекту. І, напевно, автор цих поправок знає, що ми в інших законах це вже частково врахували, іде робота над вдосконаленням системи. А в цих поправках, насправді, йдеться про абсолютно унікальну репресивну систему перевірок, у яких пропонується замінити систему блокування податкових накладних на період дії воєнного стану. Вони абсолютно безглузді й такі, що, безперечно, не можуть бути враховані, тому ми їх відхилили.

Просимо підтримати позицію комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправки 259 та 260 Южаніної комітет відхилив. Почергово ставлю їх на голосування для врахування.

Ставлю на голосування поправку 259 авторства Южаніної. Комітет її відхилив, позицію сторін ви почули. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 96.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування поправку 260 Южаніної. Комітет її відхилив, позицію сторін ви почули. Прошу визначатися... *(Шум у залі)*. Що? Я зараз покажу результат.

«За» – 94.

Рішення не прийнято.

Дякую.

Прошу показати результати голосування по фракціях та групах.

Шановні колеги, залишилася поправка 317 Разумкова. Я правильно розумію? Перед тим як я передам слово Дмитру Олександровичу, прошу запросити всіх колег до сесійного залу.

Шановні друзі, ще раз до вас звертаюся, ми прийняли постанову щодо висвітлення роботи Верховної Ради. Ми домовилися через годину після завершення. Але є унікуми, які вважають, що вони рівніші за інших. Я прошу все-таки зважати на постанову, прийняту як волю цього залу.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, послухайте, будь ласка. У цьому залі є багато адвокатів у минулому. У цьому залі всі рано чи пізно зверталися до адвокатів і знають, що таке адвокатська таємниця. Ми від нашої команди подали лише дві поправки: одну з них враховано, іншу – ні.

Неврахування поправки 317 серйозно розширить обмеження адвокатської таємниці і надасть доступ до тих даних, які ви надаєте адвокатам. Я вас дуже прошу подумати над майбутнім нашої держави і кожного в цьому залі, і тих, хто нас сьогодні дивиться. Це базові цінності, на яких будується Європейський Союз, до якого ми прямуємо, це базові цінності для демократичних держав. Тому дуже прошу підтримати поправку 317 і не розширювати можливість доступу до адвокатської таємниці.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую, колего, за таку полум'яну промову, але це не має жодного відношення до змісту поправки.

Шановні колеги, я просив би звернути увагу на те, що до другого читання, і це погоджено з Комітетом з питань правової політики, ми звузили обсяг інформації, яку надають адвокати, лише до інформації щодо іноземних трастів, які адмініструє адвокат. Я не знаю, яке відношення до адвокатської таємниці має інформація про траст, який адмініструє адвокат, і яким чином ще можна отримати цю інформацію.

Мені здається, що нам, власне, треба вирішити: чи ми розумні, чи ми красиві, чи ми вимагаємо повернути виплати військовим, чи ми захищаємо іноземні трасти, де ховаються гроші.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви почули позицію сторін щодо поправки 317 авторства Разумкова, прошу голосувати.

«За» – 132.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього... *(Шум у залі)*. Ще одна поправка на підтвердження?

Шановні колеги, є ще одна поправка на підтвердження і голосуємо законопроект у цілому.

Будь ласка, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Хочу поставити на голосування для підтвердження поправку 276, а також звернути увагу на таке. Зараз ми обговорюємо дуже важливий законопроект. Усі депутати, які презентували свої поправки, працювали над тим, щоб його вдосконалити, а не займалися поправочним спамом. Дуже неприємно чути від голови комітету, що це недолугі, неправильні поправки, ми обговорюємо серйозні теми.

Хочу нагадати, що пані Южаніна, шкода, що зал цього не чув, пропонувала, щоб ми звернули увагу, що зараз людям доведеться завезти спеціальні шафи, щоб 5 років там зберігати внутрішні документи, але ви цього не підтримали. Просимо, щоб голова комітету, озвучуючи поправку, давав рішення комітету, а не оціночні характеристики самої поправки, а тим більше їх авторів. Це абсолютно неприпустимо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 276. Позиція комітету. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Чесно кажучи, не знаю, чим вас не задовольняє поправка 276. У ній визначається, яким чином набуває чинності зазначений законопроект, вона абсолютно відповідає цілям правового застосування цього законопроекту і цілям імплементації законодавства України до норм міжнародного законодавства.

Просимо цю поправку підтримати і підтримати законопроект в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірино Володимирівно, ви наполягаєте поставити дану поправку на голосування для підтвердження?

Шановні колеги... *(Шум у залі)*. Я перепрошую... Для цього існує комітет... Будь ласка.

Шановні колеги, я вам надам інформацію щодо цієї поправки. Поправка 276 авторства Данила Олександровича Гетманцева, який стоїть перед вами, поставлена на голосування для підтвердження Іриною Володимирівною Геращенко. Данило Олександрович пояснив позицію щодо набрання законом чинності і, як розумію, наполягає, щоб цю поправку залишити врахованою, така позиція комітету.

Отже, ставлю на голосування для підтвердження поправку 276. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Поправка залишилася врахованою. Тепер переходимо до прийняття законопроекту в цілому.

Шановні колеги, займіть свої робочі місця. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації міжнародного стандарту автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки» ([№ 8131](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому. Вітаю, колеги.

Прошу показати по фракціях та групах.

Дякую.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства» ([№ 4409](#)). Ми домовилися розглянути це питання без обговорення поправок, це повторне друге читання.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства» ([№ 4409](#)) у повторному другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому. Вітаю, колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення зміни до розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо можливості змінення умов договору про закупівлю» ([№ 9027](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 216.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник голови комітету, голова підкомітету Комітету з питань економічного розвитку Мовчан Олексій Васильович.

Будь ласка, Олексію Васильовичу.

МОВЧАН О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги народні депутати! Комітет з питань економічного розвитку 15 березня 2023 року на засіданні

в режимі відеоконференції розглянув проект Закону «Про внесення зміни до розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо можливості змінення умов договору про закупівлю (№ 9027) і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти його за основу.

Шановні колеги, це дуже важливий законопроект, оскільки там враховуються позиції довгих договорів, які були укладені із державними замовниками до початку воєнного стану. Це рішення ми маємо прийняти для того, щоб допомогти великій кількості підприємств – контрагентів держави вийти із стану неплатоспроможності, тому що вони фактично продовжують виконувати свою роботу, але оплата відбувається за довоєнними цінами. Враховуючи інфляцію, збільшення цін та інші фактори, ми розробили і рекомендуємо прийняти цей законопроект для того, щоб врятувати український бізнес.

Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні цього законопроектів від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Аліксійчук Олександр Васильович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

АЛІКСІЙЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 154, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Маріковському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маріковський. Будь ласка.

МАРІКОВСЬКИЙ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, у нас така ситуація через війну і через закупівлі. Ми вимушені приймати такі рішення, і цей законопроект виписаний так, що держава від цього лише виграє, бо зможе завершити і здати контракти щодо відновлення інфраструктури.

Однак до другого читання ми зможемо ефективніше його доопрацювати, бо були певні побажання. Тож прошу вас підтримати цей дуже важливий сьогодні для нашої країни законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Чи потрібний цей законопроект? Потрібний. Ми довго обговорювали його і на засіданні фракції, і на засіданні комітету. «Установити, що істотні умови договору про закупівлю, укладеного з урахуванням вимог цього Закону в період з 01 липня 2020 року по 24 лютого 2022 року включно, можуть змінюватися після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, у випадках, передбачених частиною п'ятою статті 41 Закону, та/або у випадку...»

Є три випадки. Перший випадок – за результатами коригування і перезатвердження проекту будівництва у встановленому законодавством порядку там, де збільшення ціни не перевищує 50 відсотків. Решта – по тексту, яке було.

Другий випадок – збільшення ціни договору про закупівлю послуг з точного ремонту.

І третій випадок – збільшення ціни договору про закупівлю в результаті всіх змін істотних умов, внесених на підставі абзаців другого і третього пункту сумарно не повинно перевищувати 50 відсотків ціни договору про закупівлю.

Водночас, я це казав на засіданні комітету і скажу зараз, наша фракція підтримає цей законопроект у другому читанні, якщо будуть виправлені позиції щодо Директиви 2014/24/ЄС і буде скасовано Директиву 2004/18/ЄС. Разом з тим фактор інфляції як економічне явище не може розглядатися як обставина для зміни договору про публічні закупівлі. Також є відповідні й корупційні ризики, про які я казав на засіданні комітету.

Шановний пане Голово, Міністерство економіки України підтримує, але Міністерство фінансів України дає свої зауваження і говорить про відповідні уточнення, які важливо врахувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Васильченко Галина Іванівна, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово колезі Руцишину.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин Ярослав Іванович. Будь ласка.

РУЦИШИН Я.І. Дякую. Шановні колеги! Цим законопроектом або законом в майбутньому ми відкриваємо скриньку Пандори. Хто хоч трохи був дотичний до антикорупційної діяльності, розуміє, наскільки важко нам щодня вдається зменшити дискрецію і суб'єктивізм у прийнятті рішень. Так ось цей законопроект саме про це. У ньому пропонується переглянути існуючі договори та визначити нову ціну, яку необхідно сплатити виконавцям робіт. А перегляд

ціни, до речі, директивами Європейського Союзу не передбачено. Ми порушимо ці директиви, вступаючи до Європейського Союзу.

І на чому я хотів би наголосити чи не найбільше. Вводиться таке поняття, як експертиза проекту будівництва. Оце вам відкриття нового ринку – за якою ціною ви хочете, щоб ми вам це оцінили.

На засіданні комітету ми зустрічалися з Мустафою Найємом і почули його аргументи. Проте, я вважаю, вони є недостатніми, оскільки його основним аргументом було те, що ми зараз засиплемо суди справами з приводу зростання корупції. Так ось краще засипати суди справами щодо зростання корупції, навіть такі недолугі інституції, як наші суди, аніж відкривати суб'єктивізм і дискрецію в майбутньому прийнятті рішення з приводу ціни, державних коштів, які витратяться на будівництво.

У нас виникає багато запитань: чому саме тільки будівництво, чому лише ті галузі, які перелічені в законопроекті? Адже є багато галузей, які також мають довгий цикл, і їх зачепила інфляція.

Отже, закликаю всіх не голосувати за цей законопроект, оскільки ми повертаємося назад у боротьбі з корупцією.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, і після цього виступу голосуємо. Прошу народних депутатів запросити до залу.

Будь ласка, Михайле Михайловичу.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Фракція «Батьківщина». Прошу передати слово колезі по фракції Кабаченку Володимирі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Один із авторів цього законопроекту, стоячи на цій трибуні, використав словосполучення «це дуже важливий законопроект». Єдине, що може характеризувати цей законопроект, це дуже корупційний законопроект. Є багато питань до профільного комітету, який якимось чином вирішив і побачив доцільність у цьому законопроекті. Є багато питань до Комітету з питань антикорупційної політики, який, на жаль, обмежився численними зауваженнями до цього законопроекту, але не знайшов в ньому чітких проявів корупції.

Я повністю підтримую і погоджуюся з попереднім доповідачем: єдине, що дає цей законопроект – суб'єктивізм у вирішенні, кому збільшувати вартість контракту, підписаного ще у 2020 році, а кому не збільшувати. Так ось, коли у державних органів, у держави з'являється фактор суб'єктивізму, коли держава не регулюється жодними критеріями, а вирішує на користь когось: збільшувати вартість контракту чи не збільшувати, – це і є корупцією. Тому закликаю в жодному разі не підтримувати законопроект у такій редакції.

Якщо провести коротку аналітику, то з 1 липня 2020 року по 24 лютого 2022 року було підписано контрактів на понад 500 мільярдів гривень. Якщо ці 500 мільярдів гривень збільшаться на 50 відсотків, то яку суму видатків має опанувати державний бюджет.

Тому в жодному разі ми не можемо підтримати дану редакцію законопроекту. Ми маємо обов'язково внести зміни, повернути на повторне перше читання і ще раз проаналізувати його в цьому залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» щодо можливості змінення умов договору про закупівлю» ([№ 9027](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 213.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію відправити цей законопроект на повторне перше читання.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 222.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, давайте відправимо цей законопроект суб'єкту законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу проголосувати, підтримати це рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту № 9027 суб'єкту законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Шановні колеги, ми домовилися наступні два законопроекти – проект закону [№ 7327](#) та проект закону [№ 6464](#) розглянути без обговорення поправок, тому прошу не розходитися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля» (№ 7327) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

І наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності» ([№ 6464](#)). Це повторне друге читання.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності» (№ 6464) в повторному другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому. Дякую.

Наступний законопроект ми домовилися розглядати також без обговорення (шановні колеги, не розходьтеся) – це проект Закону «Про внесення змін до розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у зв'язку з Рішенням Конституційного Суду України від 18 лютого 2020 року № 2-р/2020 щодо забезпечення безперервності здійснення правосуддя найвищим судом у системі судоустрою України» ([№ 5456-д](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у зв'язку з Рішенням Конституційного Суду України від 18 лютого 2020 року № 2-р/2020 щодо забезпечення безперервності здійснення правосуддя найвищим судом у системі судоустрою

України» (№ 5456-д) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Наступний законопроект розглядаємо з обговоренням – проект Закону «Про внесення змін до Кодексу цивільного захисту України щодо матеріально-технічного забезпечення заходів у сфері цивільного захисту» ([№ 8257](#)). Це перше читання.

Ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Я запрошуюю... Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Бондар Михайло Леонтійович, фракція «Європейська солідарність».

Гончаренко Олексій Олексійович. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність». Безумовно, нам всім треба сьогодні займатися питанням цивільного захисту. Як показала війна, коли бомблять наші міста, коли летять ракети, – це, без сумніву, необхідно. Але також важливо не допустити того, щоб на цьому були зловживання. Сподіваюся, даний законопроект дозволить нам це досягти. А зловживання такі є, які потім намагаються приховати.

Наприклад. Одеська обласна рада спромоглася заключити договір про облаштування бомбосховища в ООКП «Видавництво «Чорномор'я» за 10 мільйонів гривень, 5 з яких вже освоїли. Там ніхто не працює, нічого немає, а поруч, в цій самій будівлі, знаходився волонтерський центр «Гончаренко центр», до якого сьогодні не пускають, і є декілька версій чому.

Перша – тому що я з цієї трибуни сказав про диктатуру Єрмака і тепер за це мене треба карати.

Друга – це те, що ми боремося проти змички ОПЗЖ зі «Слугою народу» в Одеській обласній раді. Ще раз прошу, приберіть вже того голову облради Діденка, ганьбище якесь.

І третій варіант, а може все разом, – щоб приховати, як прямо зараз крадуть гроші на так званому будівництві бомбосховища. Грошей на антидронові рушніці для наших військових немає, на саме необхідне для наших військових також немає, а на те, щоб вкрати гроші обласній раді, прикриваючись бомбосховищем, є.

Друзі, звертаю на це увагу і сподіваюся, що наші правоохоронці продемонструють здатність розслідувати такі речі. Має бути цивільний захист, а не розкрадання на цивільному захисті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Швачко Антон Олексійович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ШВАЧКО А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Мандзій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мандзій Сергій Володимирович.

МАНДЗІЙ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Я розумію занепокоєння попереднього виступаючого. Але ті закони, які сьогодні ми приймаємо, необхідні для посилення соціального захисту наших рятувальників, їх матеріально-технічної бази та ефективного функціонування служби ДСНС.

До вашого розгляду пропонується проект Закону «Про внесення змін до Кодексу цивільного захисту України щодо матеріально-технічного забезпечення заходів у сфері цивільного захисту» (№ 8257), розроблений народними депутатами України членами Комітету з питань екологічної політики та природокористування разом з іншими народними депутатами.

У проекті передбачається внести зміни до Кодексу цивільного захисту України в частині уточнення термінів Кодексу цивільного захисту України та приведення у відповідність до вимог чинного законодавства України, що визначає механізм створення та використання матеріальних резервів; привести у відповідність до норм діючого законодавства і фактично розширити перелік цілей, на які може залучатися та використовуватися гуманітарна допомога; встановити норми щодо забезпечення харчуванням ліцеїстів ліцею цивільного захисту та працівників органів та підрозділів цивільного захисту.

У законопроекті також пропонується доповнити статтю 8 Кодексу цивільного захисту України нормою...

Шановні колеги, економлячи ваш час, озвучу рішення комітету – прохання підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти... (*Шум у залі*). Перепрошую, поки ви збираєтеся, слово надається Михайлу Михайловичу Цимбалюку.

Михайле Михайловичу, будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановні колеги! Насправді законопроект дуже важливий. Наші рятувальники завжди першими прибувають на виклики надзвичайних ситуацій, надзвичайних подій, а також виклики, пов'язані з війною. Через те автори законопроекту однозначно чітко виписали те, що сьогодні потрібно для функціонування цивільного захисту і оборони. Але ми вважаємо, що до другого читання слід врахувати позиції територіальних громад, органів місцевого самоврядування спільно з асоціацією місцевих рад, тому що там певна частина фінансування, особливо харчування особового складу, а також ліцеїстів, покладається на органи місцевої влади. Слід це врахувати, доопрацювати. У першому читанні «Батьківщина» підтримує даний законопроект, до другого читання будемо вносити поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, займіть свої робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу цивільного захисту України щодо матеріально-технічного забезпечення заходів у сфері цивільного захисту» ([№ 8257](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про оборону України» щодо удосконалення процедур управління оборонними ресурсами» ([№ 8187](#)).

Ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати це питання, чи можемо проголосувати? Тоді, колеги, прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Павленко Ростислав Миколайович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово Гончаренку Олексію Олексійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність». Друзі, безумовно, нам дуже потрібно посилювати управління і контроль над оборонними ресурсами, в цьому сумнівів немає. Тим паче, ми бачимо проблеми: яблука коштують 50 гривень, яйця коштують 17 гривень, ми бачмо яйця на кілограми, ми бачимо якісь дивні речі, які абсолютно є неприпустимими, і маємо на цьому поставити крапку, тому що кожна копійка оборонних ресурсів має йти на свою мету. І не волонтери це мають забезпечувати, тим більше яких атакують, викидають, нападають, звинувачують, але при цьому вони працюють, роблять, що можуть, щоб забезпечити військо дронами, антидронами, машинами, – усім необхідним. Щойно я, як і багато хто з вас, передав 63-ю автівку від «Гончаренко центр» військовим. А чому це не робить держава? Тому оборонні ресурси мають працювати на державу і кожна копійка бюджету теж.

До речі, у минулому виступі я забув сказати, що 10 мільйонів гривень, на бомбосховище, які подарували комусь, бо ніякого бомбосховища немає, чомусь освоює фірма чоловіка нашої колежанки. Вона серед нас, її чоловік має фірму і зараз будує в Одесі бомбосховище за 10 мільйонів гривень. Тільки якось так будує, що гроші зникають, а бомбосховища немає.

Так не може бути. Якщо так керуватимемо оборонними ресурсами, якщо так керуватимемо нашою державою, то ні до чого доброго ми не прийдемо. Маємо показати ефективність: кожна копійка – для військових, кожна підтримка – волонтерам і тоді буде перемога.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Аркадійович Бужанський, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Прошу передати слово Федору Веніславському.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федір Володимирович Веніславський. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Цей законопроект надзвичайно важливий, тому що війна, з якою зіткнулася Україна, продемонструвала достатньо багато суттєвих проблем у сфері оборонного планування. Щоб розуміти, у чому суть цього законопроекту, наведу декілька простих прикладів щодо необхідності його прийняття.

Що таке оборонні ресурси? Це насамперед людські ресурси. І планування, використання людських ресурсів в умовах гібридної, нищівної, терористичної війни, яку веде російська федерація проти України, є надзвичайно важливим. Тому що сьогодні у складових системи безпеки і оборони є дуже багато різноманітних військових формувань, і оптимальне використання цих військових формувань, оптимальна підготовка і планування їх використання є надзвичайно важливим.

Друга складова, яка є не менш важливою, – це фінансові ресурси. Ми чудово розуміємо, що сьогодні Україна витрачає на сферу безпеки і оборони небачені в історії сучасного світу фінансові ресурси. Більше половини державного бюджету України ми витрачаємо саме на сферу безпеки і оборони. Планування фінансових ресурсів та їх ефективне використання в майбутньому – це запорука збалансованості державного бюджету, нормального функціонування господарства, яке забезпечує у тому числі сферу безпеки і оборони. Також важливе значення в умовах гібридної війни має інформаційна складова і відповідно планування інформаційних ресурсів є також надзвичайно важливим.

Тому цей законопроект є дуже важливим. Ми пропонуємо його підтримати. Фракція політичної партії «Слуга народу» буде голосувати за. Я закликаю підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Миколайович Євтушок – це буде завершальний виступ. Іде Михайло Михайлович Цимбалюк, я так розумію...

Це буде завершальний виступ і після цього голосуємо за цей вкрай важливий законопроект. Прошу народних депутатів запросити до залу.

Будь ласка, Михайле Михайловичу.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Фракція «Батьківщина». Насамперед дякую колезі по фракції Євтушку Сергію за передане слово.

Я погоджуюся з попереднім виступаючим, що законопроект надзвичайно важливий. Саме життя в період воєнного стану підкреслило необхідність впорядкування управління оборонними ресурсами і введення їх в обіг як юридичний термін для того, щоб всі органи державної та місцевої влади виконували й використовували в межах оборони ці ресурси. Вводяться нові поняття, і це

надзвичайно важливо, бо використання кожного ресурсу – людського, фінансового, інтелектуального – є важливим в інтересах держави.

Є деякі речі, які до другого читання потрібно доопрацювати, – це синхронізація підзаконних актів, у разі прийняття цього законопроекту, які діятимуть й для органів місцевого самоврядування. Тому що це інша система влади, і місцеве самоврядування має чітко знати, які ресурси сьогодні будуть підпорядковані по вертикалі держави у зв'язку з прийняттям цього законопроекту, і як вони управлятимуться, фінансуватимуться.

Фракція «Батьківщина» підтримає у першому читанні даний законопроект, і братиме активну участь у його доопрацюванні до другого читання. Прошу колег підтримати цей законопроект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про оборону України» щодо удосконалення процедур управління оборонними ресурсами» ([№ 8187](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 258.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, зараз проголосуємо ще один законопроект. Виступ Разумкова – 1 хвилина й одразу голосуємо. Потім народний депутат Войцехівський просить оголосити перерву, яку готовий замінити на виступ.

Переходимо до розгляду законопроекту [№ 8339](#). Будь ласка, Разумков – 1 хвилина і голосуємо. Прошу не розходитися.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Дякую, шановні колеги.

Дійсно, це важливий законопроект, який вже не раз підтримувався в цьому залі, і щодо включення до порядку денного, і щодо оперативного розгляду на засіданні комітету, хотів би подякувати всім. Його підтримують наші захисники, підтримує наша армія. Ми, дійсно, приберемо недолугість і несправедливість, щоб наші герої сьогодні могли отримувати офіцерські звання. Не ховатися за тим, є документ про вищу освіту чи немає, а будемо визначати, і будуть визначати командири, хто, дійсно, достойний бути офіцером і керувати людьми, а головне – зберігати їх життя, щоб вони перемогли і повернулися додому.

Тому ще раз хочу подякувати тим, хто долучений до цього законопроекту, і хто його підтримає сьогодні в залі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 20 Закону України «Про військовий обов’язок і військову службу» щодо комплектування Збройних Сил України посадовими особами офіцерського складу на особливий період (№ 8339) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Від фракції політичної партії «Слуга народу» і депутатської групи «Довіра» надійшла заява з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Слово надається народному депутату Войцехівському. Будь ласка.

ВОЙЦЕХІВСЬКИЙ В.О., *член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 197, Черкаська область, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги! Хочу заявити, що 17 березня на Черкащині відбулася зухвала історія. На аграрному підприємстві з’явилися рейдери, молодики спортивної статури, і заявили, що вони представники нового власника. Все б нічого, вже були випадки рейдерського захоплення і в минулі роки, хоча ми розуміємо, що сьогодні війна, але з їх вуст не раз лунала фраза: «губернатор в курсі».

Сьогодні о 10 годині губернатор, звичайно, провів брифінг, розповів, що це неправда. Три дні гуділа вся Черкащина, тому що піднялися і аграрії, і громадськість. І губернатор сказав, що він, дійсно, не підтримує рейдерські захоплення.

Чому я не здивований, що така фраза лунала? Адже сьогодні на Черкащині діє універсальний пароль – фраза «губернатор в курсі». Коли їде машина з лісом чи з пальним без документів, скажіть чарівну фразу і поїдете далі, нічого вам за це не буде.

Наш генерал сьогодні пише есемески головам громад, рекомендує, з ким заключати договори оренди. Цей же чоловік сьогодні пише есемес директору спиртового заводу і запевняє його: документи підвезуть. Якого номіналу ті документи і скільки спирту за них треба відпустити, давайте просто здогадаємося.

Ще в пам’яті ситуація, коли на Черкащині бронезилети, які були призначені для хлопців в армію, якимось дивом потрапили в торговельну мережу, сказали, що помилка, і кримінальна справа десь там. Сьогодні якась аномальна кількість чоловіків не повернулися в Україну, а документи їм оформляла Черкаська адміністрація за системою «Шлях».

Але хочу сказати, що сьогодні на Черкащині владу не поважають, її просто бояться. Я навіть не здивуюся, якщо завтра з'явиться кілька гнівних колективних листів, у яких автори запевнятимуть, що я тут неправий. Я вже це проходив, потім половина цих авторів дзвонили і казали: «Віталію, ти знаєш, я керівник комунального підприємства, у мене є бізнес, тому, вибач, я не міг не підписати».

Звертаюся до Президента, розумію, що в нього дуже багато важливих справ, але на Черкащині сьогодні владу не поважають, а бояться. І це неправильно. Прохання звільнити голову обласної військової адміністрації Табурця Ігоря Івановича з займаної посади.

Слава Україні!

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до розгляду наступного проекту Закону «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України щодо використання коштів з рахунків на підтримку України» ([№ 8433](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів проголосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати? Чи можемо... Обговорюємо. Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Записалися двоє осіб. Прошу не розходитися.

Климуш-Цинцадзе Іванна Орестівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Федина Софія Романівна. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Колеги, з цим законопроектом ми маємо якусь абсолютно дитячу ситуацію, яку можна окреслити: сам собі грає, сам музику замовляє. По суті, Кабмін отримує можливості самому собі дозволяти, самому собі створювати рахунки на рівні Нацбанку, нібито для фізичних та юридичних осіб, які хочуть надати допомогу Україні (підтримка України – така загальна фразочка), а в результаті і самому собі розподіляти, на що, куди і як, самому собі закупляти чи не закупляти, чи освоювати кошти. Насправді яблука – за ціною 51 гривня, яйця – за ціною 17 гривень, відсутність снарядів є наслідком того, що система і закупівель, і допомоги Україні, українському війську сьогодні критично непрозора.

Тому наголошую, що в цьому законопроекті ми маємо чотири основні загрози.

Перша – це атака на бюджетну систему. Те, що йде в бюджеті, має проходити через контроль Верховної Ради і має йти чітко за бюджетними програмами. Даний законопроект це знищує.

Друга – обмеження прав Верховної Ради. Я перепрошую, ви нулите Верховну Раду, множите всі повноваження Верховної Ради на нуль, але у нас парламентсько-президентська республіка і ніякий Кабмін у різнобій не може вирішувати самостійно ті чи інші питання.

Третя – атака на волонтерів. Підконтрольні вам органи державної влади репресують і переслідують волонтерів за якусь там неправильну цифру чи кому, а тут буде тотальний дерибан так званої допомоги Україні.

І четверта – загроза того, що нам перестануть надавати міжнародну допомогу, бо в таких непрозорих механізмах в якийсь момент скажуть, що ну вас усіх, крадіть самі в себе, а ми вам допомагати не будемо.

Тому я закликаю не підтримувати цього законопроекту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Копанчук, і після цього переходимо до голосування.

Будь ласка, Олено Євгенівно.

КОПАНЧУК О.Є., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 189, Хмельницька область, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги! У даному законопроекті передбачається врегулювання і включення до спеціального фонду Державного бюджету України коштів, зарахованих на рахунки головних розпорядників у Національному банку України, які у вигляді добровільних внесків фізичних та юридичних осіб були перераховані для реалізації заходів із забезпечення безпеки та оборони, відновлення, підтримки та розвитку України. Тому правильний порядок розподілу коштів, що знаходяться в головних розпорядників, – вони повинні проходити через державний бюджет і мати парламентський контроль. Даний законопроект потрібно підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олено Євгенівно.

Цабаль Володимир Володимирович, і після цього голосуємо. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Цабаль. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Коли розпочалася війна, ми терміново робили багато речей, які не завжди були передбачені законом. Зокрема цей законопроект технічний, він виправляє ті речі, які ми і так фактично робили, тобто збирали кошти на рахунки Національного банку, які потім використовувалися для оборонних цілей. Але Бюджетний кодекс, на жаль, таких речей не передбачав, тому цей законопроект достатньо технічний.

Та критика, яку я почув, не стосується цього законопроекту, тому він технічний, він фактично приводить Бюджетний кодекс до сьогоднішніх реалій. Відповідно після прийняття цього законопроекту збір коштів, що відбувається, стане в рамках Бюджетного кодексу.

Тому, колеги, підтримайте, будь ласка, даний законопроект. І закликаю інші комітети також виправляти, вносити такі зміни, які необхідні для того, щоб ми жили в рамках закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України щодо використання коштів з рахунків на підтримку України» ([№ 8433](#)) за основу.

Готові голосувати? Запрошую народних депутатів голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях та групах.

Далі ми домовилися розглянути два законопроекти без обговорення, тому прошу не розходитися. Це проект закону [№ 7353](#) і проект закону [№ 8198](#) (*Шум у залі*). Ні, у нас була домовленість – без обговорення.

Тому одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про виплату одноразової грошової допомоги за шкоду життю та здоров'ю, завдану спричиненими військовою агресією проти України пораненням або загибеллю під час проходження публічної служби, виконання обов'язків на об'єктах критичної інфраструктури та здійснення професійної журналістської

діяльності» (№ 7353) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Наступний законопроект ми також домовилися розглянути без обговорення.

Тому я одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо призначення пенсії особам, які проживають на тимчасово окупованій території або на території, де ведуться бойові дії» (№ 8198) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про захист трудових мігрантів та боротьбу з шахрайством у працевлаштуванні за кордон» (№ 2365). У мене написано – п'ять поправок Руцишина. Ви наполягатимете чи можемо голосувати?

Ярославе Івановичу, називайте, будь ласка, номер поправки, і після цього переходимо до обговорення. Будь ласка.

РУЩИШИН Я.І. Шановний головуючий, дві поправки – мої і три поправки – на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почнемо з ваших.

РУЩИШИН Я.І. Поправка 9. У ній йдеться, що стягнення з громадян будь-яких гонорарів, комісійних та інших винагород за посередництво у працевлаштуванні в Україні або за кордоном тягне за собою накладення штрафу. Насамперед хочу привітати авторів і подякувати, що ми нарешті зняли з роботодавців ще одну ліцензію. Але повертаємося знову-таки до дискримінації роботодавців, і цей законопроект саме про це.

Цитую з пояснювальної записки: «Не секрет, що відставання нашої країни від європейських сусідів стимулює мільйони українців кожен рік їхати на заробітки за кордон». А цим законопроектом ми їм стелемо червону доріжку на закордон. Прошу, виїжджайте, вам безкоштовно знайдуть місцевого роботодавця на збирання трускавки чи на укладення асфальту і їдьте далі. Тобто в даному разі ми дискримінуємо наших...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 9 авторства народного депутата Руцишина. Хто виступатиме? Галина Миколаївна, так?

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Мав Бабенко Микола, якщо він...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Галино Миколаївно, будь ласка, коротко позиція комітету.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Справа в тому, що ми в комітеті знайшли баланс між регуляціями і дерегуляціями. І це був загальний консенсус Міністерства економіки і тих, хто провадить посередницьку діяльність у працевлаштуванні. Тому можлива тут лібералізація максимально досягнута. Таким чином комітет рекомендує відхилити цю поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправку 9 авторства народного депутата Руцишина комітет відхилив, аргументи ви почули. Автор просить її врахувати.

Ставлю на голосування для врахування поправку 9. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 140.

Рішення не прийнято.

Руцишин, яка наступна поправка?

РУЦИШИН Я.І. Поправка 89. Я в цьому випадку сказав, що в нас був компроміс між комітетом, можливо, і диктатурою пролетаріату, бо все-таки пролізає у вуха «лівизна» в нашому законодавстві та в іншому.

Саме в пояснювальній записці вже доведено, якщо недолугим регулюванням втручатися в ринкові відносини, люди обходитимуть його. Незважаючи на 1,7 мільйона запрошень на роботу, наданих нашим громадянам у Польщі, у 2017 році тільки 12 тисяч людей виїхало працювати в цю країну. Тобто люди все одно обходитимуть це законодавство, оскільки шукатимуть кращої роботи, вони захочуть, можливо, за це заплатити, а їм знову запропонують трускавки та асфальт. Сьогодні я збираю трускавки, завтра захочу кращої роботи, і готовий заплатити за послугу в пошуку роботи. Чому ми забороняємо це?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету. Галино Миколаївно, будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дякую. У даній поправці, дійсно, як каже пан Ярослав, передбачається, що людина сплачує за цю послугу. Водночас я хочу нагадати, що метою цього законопроекту було те, щоб людина не сплачувала за послугу пошуку працевлаштування. Цю послугу за кордоном мусить сплачувати роботодавець, який шукає українця на роботу. Тому поправку не підтримано. Я прошу зал її також не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Поправка 89 Руцишина...

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Поправка 89.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так і сказав, поправка 89.

Отже, поправку 89 Руцишина комітет відхилив. Аргументи сторін ви почули. Водночас автор просить поставити її на голосування для врахування.

Ставлю на голосування для врахування поправку 89. Прошу голосувати.

«За» – 93.

Рішення не прийнято.

Пане Руцишин, ви всі свої поправки поставили? Хвилину. Більше ніхто не хоче ставити свої поправки на голосування для врахування? Ніхто.

Ви хочете поставити ще три поправки на підтвердження. Називайте номер поправки.

РУЦИШИН Я.І. Поправка 6. У ній ідеться про заборону стягнення оплати гонорарів і комісійних винагород за посередництво у працевлаштуванні в Україні або за кордоном. Ми вкотре доводимо, що ми країна наймитів і дбаємо про інтереси тільки наймитів. І в даному випадку я з вами згоден, що законопроект саме про це. Дякую, пане Голово, що ви це підтвердили. Але хто платить, той і замовляє, творить попит на нашому ринку. Даруйте, вживу навіть жаргон: хто платить, той і замовляє музику. Тобто наш ринок праці буде сформований іноземним роботодавцем, бо ми там сказали, що він сильніший, ніж наш, він формуватиме на ньому попит, а не інші суб'єкти ринку. Ми знову ставимо в нерівність працівника і роботодавця. А вони мають бути рівними у формуванні попиту на роботу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Галино Миколаївно.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дякую. Основною метою держави має бути захист людей найманої праці. У разі, якщо людина сама шукає роботу і держава Україна не в курсі, де працює українець, то захистити його неможливо. Тому створений механізм саме для того, щоб захистити людину найманої праці, яка

працює за кордоном, починаючи з того, що ця інформація буде у Міністерстві економіки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 6 авторства народного депутата Цимбалюка Михайла Михайловича врахована частково. Водночас народний депутат Руцишин просить поставити рішення щодо часткового врахування на голосування для підтвердження. Тому ставлю на голосування для підтвердження рішення комітету – врахувати частково поправку 6. Прошу народних депутатів голосувати. Аргументи сторін ви почули.

«За» – 223.

Рішення не прийнято.

Добігли всі, молодці. Поправка вважається відхиленою, а шкода.

Руцишин, яка наступна поправка?

РУЦИШИН Я.І. Поправка 74. Це мудрість Верховної Ради, а не добігання до місця.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це добігання до місця.

РУЦИШИН Я.І. Добре. Я згоден з вашим твердженням, яке, на жаль, проростає з радянських часів, де треба було захищати робочу силу від держави, від монстра, який був основним роботодавцем. Зараз у нас повинна бути велика пропозиція як робочої сили, так і роботодавців для того, щоб вони були рівні у своїх трудових відносинах. А тепер ситуація. Я, дорогооплачуваний спеціаліст, хочу знайти ще кращу роботу. Я хочу прийти, а цих вакансій немає на ринку, і ця служба чи ця фірма повинна попрацювати, витратити багато своїх коштів на пошуки такої роботи. Чому я не маю права замовити таку роботу? Ми знову перетворюємося на робочу силу для збирання трускавки чи укладання асфальту у Польщі або в інших країнах. Ні, ми повинні працювати на кращих роботах. Тому прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз уточню, поправка 74? Але це поправка Мінька.

РУЦИШИН Я.І. Це ж на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Її відхилено.

РУЦИШИН Я.І. У мене написано...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У вас може бути написано все, що завгодно, а в мене офіційна таблиця. Це відхилено поправка Мінька.

РУЩИШИН Я.І. Даруйте, тоді поправка 76, прошу дати мені...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хвилинку. Поправка 76 врахована частково. Тому зараз я не надаю хвилину, але ставлю на голосування для підтвердження поправку 76.
Галино Миколаївно, позиція комітету.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Позиція комітету: враховано частково. Це поправка Михайла Михайловича Цимбалюка. Хочу наголосити, захист українського трудового ринку також передбачено. Ми були між двома шальками вагів: з одного боку – захист людей найманої праці за кордоном, з іншого боку – захист свого трудового ринку. Жодна європейська країна не має відкритого ринку, свій ринок вони захищають так само, як і ми маємо захищати.

Тому дана поправка врахована частково. Прошу підтримати зеленою кнопкою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправку 76 авторства Цимбалюка комітет врахував частково. Руцишин просить поставити таке рішення комітету на голосування для підтвердження. Тому ставлю на голосування для підтвердження поправку 76. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Поправка залишається врахованою частково.

Пане Руцишин, у вас все?

Руцишин. Будь ласка.

РУЩИШИН Я.І. Прошу, поправка 72.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 72 чи 82?

РУЩИШИН Я.І. Поправка 72.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дивлюся. Будь ласка, доповідайте.

РУЩИШИН Я.І. Я, власне, до того і веду, що насамперед на українському ринку створено нерівність і неможливість роботи нашого роботодавця, оскільки ми вже зазначили в пояснювальній записці, що іноземний роботодавець набагато сильніший. Давайте й нашого роботодавця також звільнимо від оплати за такі послуги, але тоді йому ніхто не шукатиме робітників. Я хотів би, щоб ми вирівняли у трудовому праві дві сторони: людина, яка дає роботу, і людина, яка наймається. Вони повинні бути гідними і рівними у своїх правах, і кожен має право замовити собі таку послугу на нашому ринку. Тому, прошу вас, давайте вирівнювати ситуацію після Радянського Союзу в решті-решт у бік капіталізму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 72... Будь ласка, Галино Миколаївно.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Так, ця поправка врахована редакційно, і я прошу зал її підтримати. Хочу нагадати, що ми мусимо захищати наш ринок праці. Загальні декларації, що мусять бути права, мають право на життя, але це ідеальна картинка. Ми практично стикаємося з тим, що посередники у працевлаштуванні людей за кордон не несуть потім відповідальності за це. Тому роботодавець за кордоном мусить заплатити для того, щоб розуміти, зокрема економічно, що він гарантовано працевлаштує українця. Це не заважає українцю шукати роботу самостійно і жодним чином не дискримінує його прав у пошуку роботи, у тому числі за кордоном. Прошу підтримати зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 72 авторства Галини Миколаївни Третьякової врахована редакційно. Народний депутат Руцишин просить поставити цю поправку на голосування для підтвердження. Галина Миколаївна аргументувала, чому вони саме так врахували дану поправку.

Тому ставлю на голосування для підтвердження рішення комітету – врахувати редакційно поправку 72 авторства Третьякової. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про захист трудових мігрантів та боротьбу з шахрайством у працевлаштуванні за кордон» ([№ 2365](#)) у повторному другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому. Вітаю, колеги.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо виплати грошової винагороди ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань» ([№ 7295](#)) голосуємо без поправок.

Тому ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо виплати грошової

винагороди ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань» (№ 7295) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Наступний проект Закону «Про дерадянізацію порядку вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України» ([№ 8263](#)).

Ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати? Тоді прошу записатися на виступи в обговоренні від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти. Прошу не розходитися, подивимося, скільки запишеться, можливо, ми його швидко пройдемо. Шановні колеги, на сьогодні це передостаннє питання. Прошу голосувати.

Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Прошу передати слово Сергію Євтушку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Миколайович Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Я вважаю, що Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування повинен не фрагментарно розглядати, створювати законопроекти, а системно виписати законопроект щодо адміністративно-територіальної влади в Україні. Нефрагментарно – це ключове слово. Адже в цьому законопроекті є питання. Я одразу хочу сказати, що є висновки Асоціації міст України, а також Всеукраїнської Асоціації об'єднаних територіальних громад, які вказують, що в даному законопроекті є ряд статей, що потребують удосконалення або навіть поправок. Тому до другого читання, думаю, комітет виправить ці помилки і подасть уже вдосконалений, погоджений з усіма асоціаціями місцевих органів влади законопроект, який буде прийнято в цілому.

Фракція «Батьківщина» не підтримуватиме даний законопроект виключно з цих підстав. Тільки-но комітет виправить свої помилки, до речі, члени нашої

фракції готові долучитися до цих робіт, ми готові будемо підтримати цей законопроект у другому читанні.

Одразу хочу сказати, що комітет міг би бути фронтменом між урядом і таким інститутом народовладдя, як місцеві органи влади, і, узгоджуючи всі позиції, надавати якісні законопроекти, які підтримувалися б у залі повним складом парламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В'ятрович Володимир Михайлович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Добрий день, шановні колеги! Незважаючи на красиву назву, йдеться про дерадянізацію, цей законопроект не містить жодних ідеологічних питань. Насправді у законопроекті визначається, що є містом, селом, поселенням, які критерії віднесення до різних категорій, зміни межі тощо. У прикінцевих положеннях пропонується усі нинішні міста і селища міського типу оголосити містами. Категорії «селище міського типу» більше не існуватиме. Однак відповідно до визначених проектом критеріїв багато з них не дотягують до міст через брак населення, тому їхня категорія з часом може бути змінена.

Загалом, нагадую, сьогодні на стадії повторного першого читання перебуває урядовий більш комплексний законопроект [№ 4464](#), тому наразі не бачимо підстави підтримувати цей законопроект навіть у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич, депутатська група «Платформа за життя та мир». Шановні колеги, запросіть народних депутатів до залу, після цього переходимо до голосування.

Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Питання всебічно представлене, обговорене, думаю, час переходити до прийняття рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Запрошую народних депутатів зайняти свої робочі місця. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про дерадянізацію порядку вирішення окремих питань адміністративно-територіального устрою України» ([№ 8263](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, залишилося два завершальні проекти, які ми розглянемо без обговорення, – це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо забезпечення видатками сектору безпеки і оборони» ([№ 9105](#)) та проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо забезпечення видатками сектору безпеки і оборони та забезпечення гідного рівня оплати праці осіб, які виконують обов’язок із захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України» ([№ 9105-1](#)). Є рішення сьогodнішньої Погоджувальної ради включити до порядку денного сесії ці законопроекти, визначити їх невідкладними та скоротити строк внесення альтернативних законопроектів наполовину. Тому я почергово поставлю на голосування ці рішення.

Ставлю на голосування пропозицію Погоджувальної ради про включення до порядку денного сесії законопроект № 9105 та альтернативний законопроект № 9105-1. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про визначення цих законопроектів невідкладними та скоротити строк внесення альтернативних законопроектів наполовину відповідно до частини третьої статті 50 та статті 101 Регламенту Верховної Ради України. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні народні депутати, розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за результативну роботу.

Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

В єдності наша сила. Працюємо далі до повної перемоги. Слава Україні!